

**Revisorns påverkan
på
organisationen**

**Författare: Linus Holmqvist
Johanna Nilsson
Lisette Rosengren**

Handledare: Sven-Olof Yrjö Collin

Innehållsförteckning	Sid.
1. Inledning	4
1.1 Problematisering	4
1.2 Syfte	5
2. Metod	7
2.1 Vetenskaplig ansats och metod	7
3. Teori	9
3.1 Inledning	9
3.2 Storlek på det reviderade bolaget	10
3.2.1 Definition av storlek	10
3.2.2 Extern kompetens och revisorns roll	10
3.2.3 Kontrollnivå	11
3.3 Ägarantal	11
3.3.1 Agentteorin	11
3.3.2 Ägarintresse	12
3.4 Trovärdighet för externa intressenter	13
3.4.1 Intressentmodellen	13
3.4.2 Trovärdighet	14
3.4.3 Legitimitetsteorin	15
3.4.4 Intressentteorin	15
3.5 Redovisad vinst	16
3.5.1 Vinst ger självförtroende	16
3.6 Outsourcing av redovisning	17
3.6.1 Behov av extern kompetens	17
3.7 Samarbete mellan extern- och internrevisor	18
3.7.1 Kommunikation	18
3.7.2 Relationer	18
3.8 Samarbete mellan externrevisor och organisation	19
3.8.1 Fyra kategorier av revision	19
3.8.2 Förhållningssätt	19
3.8.3 Informationsteknologi	20
3.8.4 Kommunikation	20
3.9 Ägarnas och externrevisorns fysiska vistelse	21
3.9.1 Revisor	21
3.9.2 Ägare	22
3.10 Sammanfattning av hypoteser	23
4. Empirisk metod	26
4.1 Undersökningsmetod	26
4.2 Datainsamling	28
4.3 Urval	28
4.4 Utformningen av enkäten	29
4.5 Operationalisering	30
4.5.1 Revisorns påverkan på organisationen	30
4.5.2 Organisationens storlek	31
4.5.3 Ägarantalet i organisationen	31

4.5.4 Trovärdighet mot intressenter	32
4.5.5 Organisationens vinst	33
4.5.6 Uthyrning av redovisningsfunktionen	33
4.5.7 Samarbete mellan extern- och internrevisor	33
4.5.8 Samarbete mellan externrevisor och organisationens ledning	34
4.5.9 Kommunikation mellan externrevisor och organisationen.	34
4.5.10 Revisorns besök på organisationen	35
4.5.11 Ägarnas fysiska besök på organisationen	35
4.6 Validitet och Reliabilitet	36
4.7 Bortfall	36
4.8 Kapitelsammanfattning	37
5. Analys	38
5.1 Inledning	38
5.2 Analysens upplägg	39
5.3 Multipel regressionsanalys	41
5.3.1 Omgrupperade variabler	42
5.4 Bivariat hypotesprövning	43
5.5 Sammanfattning av hypoteser	52
6. Sammanfattning och slutsatser	53
6.1 Sammanfattning	53
6.2 Teorin i verkligheten	54
6.2.1 Större organisationer påverkas	54
6.2.2 Ägarantal utan betydelse	55
6.2.3 Öka trovärdighet genom frivillig information	55
6.2.4 Varken hög- eller låg vinst är avgörande	56
6.2.5 Insyn i ekonomi eller outsourcing	57
6.2.6 Samarbete utan framgång	57
6.2.7 Effektivt samarbete	57
6.2.8 Besök ger fördelar	58
6.2.9 Medelnärvaro skapar påverkan	58
6.2.10 Reflektioner	59
6.3 Förslag till fortsatt forskning	60
Referenslista	62
Bilagor	67

1. Inledning

Inledningsvis behandlas om det förekommer påverkan från revisorn på organisationen. Vidare behandlas även hur revisorns påverkan på organisationen uttrycks. Kapitlet avslutas med uppsatsens syfte och en redogörelse för uppsatsens fortsatta disposition.

1.1 Problematisering

Revisorn anses ha möjlighet att påverka de organisationer som revideras samt utnyttjar denna möjlighet (Eriksson, 2007). Revisorns påverkan på en organisation kan uttryckas genom att revisorn rekommenderar en viss redovisningsmetod, hur lagervärderingen skall utföras eller hur den interna kontrollen skall genomföras. Dragicevic och Negra (2007) menar att svenska bolag ur ett globalt perspektiv är relativt små och innehar inte den kompetens som krävs för att kunna ifrågasätta revisorns rådgivning utan tillvaratar den. Flertalet revisorer är medvetna om detta och utnyttjar denna möjlighet (Dragicevic, & Negra, 2007). Detta tyder på en avsiktlig påverkan.

Vidare kan revisorns påverkan på organisationen ske oavsiktligt genom att exempelvis en organisation utformar redovisningen för möjlighet till revidering. Pentland (2000) menar att revision inte endast består av en neutral tolkning av faktorer. En revisor skall granska företagets finansiella information och då finns det en tendens att företaget ändrar utförandet av saker för att de ska anpassas revisionsmässigt. Revision har en effekt men det kan ifrågasättas vilken effekt och för vem. Vidare klargör Pentland (2000) att det är logiskt att tillvägagångssättet gällande hur saker genomförs ändras innan en revisor involveras. Detta för att saker skall genomföras utifrån mer revisionsmässiga grunder.

Revisorer framför vanligtvis rekommendationer angående förbättringar baserat på deras expertis, exempelvis gällande bortfallsreduktion och produktivitet, utan att reflektera över hur dessa förslag påverkar andra. Revisioner utförs vanligtvis i avstängdhet från övre ledningen och utan tillräcklig vetskap om hur de inneboende relaterade operationella restriktionerna direkt eller indirekt påverkar framgången av rekommendationerna (William, 2000).

Dorkhan, Nyström och Ohlsson (2007) ifrågasätter om revisionen har betydelse för ekonomistyrning och om revisorn kan påverka hur företaget styrs internt. Detta resulterar i att revisorn kan påverka organisationen internt, men hur mycket revisorn kan påverka och vilka parametrar som är avgörande framgår inte.

Empiriska studier som genomförts gällande relationen mellan klienten och revisorn har förklarat den naturliga påverkan på klientens bild av revisorns kvalitet i samspel med hur nöjd klienten är. Vidare framgår att revisorns faktorer som ligger till grund för klientens nöjdhet anses vara mer relevanta än revisionsbolagets faktorer. Revisorns faktorer innefattar bland annat klientens kännedom om revisorn, planering och dirigering av revisorn samt kommunikationen mellan klienten och revisorn. Vidare även att revisorns oberoende är bevisat och att klienten försöker att hålla revisorn uppdaterad om tekniska förändringar (Beattie, Fearnley, & Brandt, 2001).

Nilsson (2006) menar att en revisor har två yrkesroller. Den första och mest centrala är den granskande. Den andra, som är utvidgande är den rådgivande. En revisor i en organisation skall utföra revision som resulterar i en revisionsberättelse. Anses råd så naturligt att det upplevs ingå i revisionen och har anslutning till iakttagelser gällande granskningen är rådgivning tillåtet. Äventyras revisorns opartiskhet och självständighet gällande att ge råd till organisationen framstår revisorn som en rådgivare (Far förlag, 2006).

Enligt Eriksson (2007) är det för revisorer en självklarhet att revisionsbranschen ska vara med och utveckla samhället. Klientens förtroende för revisorn är basen för branschens verksamhet och möjlighet att påverka organisationen. Förtroendet är ett av flera kärnvärden som bör genomsyra revisorsrollen. Dessa kärnvärden är förutsättningar för att kunna utföra en effektiv kontrollinsats. Utifrån ovanstående kan det utläsas att revisorn har en påverkan på organisationen, men det kan ifrågasättas hur påverkan sker.

1.2 Syfte

Syftet är att förklara revisorns påverkan på organisationen.

1.3 Uppsatsens disposition

För att underlätta för läsaren följer nedan en presentation av uppsatsens upplägg.

Kapitel 2: Metod

I detta kapitel redogörs för uppsatsens metod. Då målet är att kunna dra generella slutsatser har positivistiskt synsätt tillämpats med utgångspunkt i deduktiv ansats. Alternativa metoder diskuteras i detta kapitel.

Kapitel 3: Teori

Kapitel 3 beskriver och utvecklar hypoteserna. Teorin belyser storlek, ägarantal, trovärdighet mot externa intressenter samt organisationens redovisade resultat. Även outsourcing, samarbetet mellan extern- och internrevisor och samarbetet mellan externrevisor och organisationen behandlas. Slutligen belyses även kommunikationen mellan externrevisor och organisationen, revisorns besök på organisationen samt ägarnas besök på organisationen. Kapitlet avslutas med en sammanfattning innehållande hypoteserna.

Kapitel 4: Empirisk metod

I detta kapitel presenteras den empiriska metod som ligger till grund för datainsamling. En urvalsundersökning har gjorts där 374 organisationer i Sverige undersökts via en enkätundersökning. Även tre expertintervjuer nämns i kapitlet. Såväl validitet som reliabilitet och bortfall presenteras.

Kapitel 5: Analys

Både bivariata tester och multipel regressionsanalys har genomförts i den statistiska analysen av det empiriska materialet. Hypoteserna testas för möjlighet att fastställa huruvida dessa ska förkastas eller inte förkastas.

Kapitel 6: Sammanfattning och slutsatser

I detta kapitel presenteras en kort sammanfattning av uppsatsen och de resultat som har framkommit av analysen. Även förslag till fortsatt forskning lämnas.

2. Metod

I detta kapitel beskrivs det vetenskapliga angreppssätt som används vid uppsatsen, ett positivistiskt synsätt och en deduktiv metod. Revisorns påverkan på den reviderade organisationen används för att utveckla hypoteser.

2.1 Vetenskaplig ansats och metod

Syftet är att förklara revisorns påverkan på organisationen. För möjlighet att förverkliga vårt syfte genomfördes en litteraturgranskning baserad på vetenskapliga artiklar gällande området. Litteraturgranskningen bidrog till teorier och ett antal förklarande variabler som skulle skapa samband med den beroende variabeln, påverkan. De förklarande variablerna består bland annat av organisationens vinst, storlek på det reviderade bolaget och ägarantal. Efter litteraturstudien genomfördes en empirisk undersökning i form av tre expertintervjuer och en surveyundersökning. Surveyundersökningen bestod av en enkätundersökning. Beslut togs om att den empiriska undersökningen skulle börja med tre expertintervjuer för möjlighet att fördjupa frågorna i enkätundersökningen. Efter att litteraturstudie, expertintervjuer och enkätundersökning genomförts bearbetades en analys fram för möjlighet till en diskussion. Därefter presenterades framkommet resultat i uppsatsens kapitel som benämns slutsats.

Efter att studerat uppsatser, vetenskapliga artiklar och aktuell litteratur kan det konstateras att faktorer som gör att revisorer påverkar organisationer inte tidigare belysts. Närliggande ämnen som behandlats inom området är bland annat hur företag förbereder sig för revisorns besök, förväntningsgap mellan klient och revisor samt revisorns oberoende. För möjlighet att belysa vilka faktorer som har en inverkan på revisorns påverkan på organisationen krävs en granskning om revisorn påverkar organisationen och på vilket sätt revisorn påverkar.

Uppsatsen kommer att grundas på teori som sedan testas. Då det saknas litteratur angående de faktorer som gör att revisorn påverkar organisationen skapas en egen teori. Vidare grundas denna uppsats på såväl induktiv- som deduktiv ansats. Detta därför att insamlad data skall testas, relateras till litteratur samt skapa förståelse som därefter analyseras och bidrar till en teori. Vidare även utveckla teorier gällande området. Induktiv teori innebär att man utforskar

insamlad data och utvecklar teorier som kan relateras till befintlig litteratur inom området. Detta till skillnad från deduktiv teori där en teori eller ett ramverk utvecklas som testas med existerande data (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2007).

2.2 Kapitelsammanfattning

Målet med undersökningen är att finna de faktorer som medför att revisorn påverkar den reviderade organisationen. Eftersom det finns en strävan att uppnå generaliserbara resultat används ett positivistiskt synsätt. Då hypoteser utvecklats från teori för att sedan testas används en deduktiv ansats.

3. Teori

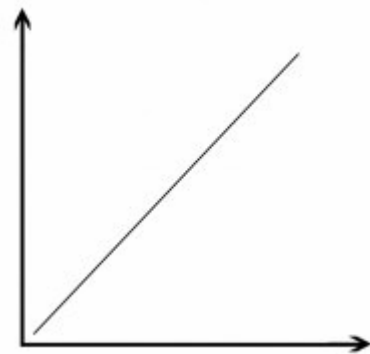
I detta kapitel behandlas de teorier och hypoteser som vi anser vara relevanta för att kunna besvara syftet. De förklarande variablerna innefattar storlek på det reviderade bolaget, ägarantal samt trovärdighet mot externa intressenter. Vidare innefattar variablerna även organisationens vinst, outsourcing och samarbete mellan extern- och internrevisorn. Slutligen även samarbete mellan externrevisorn och ledningen, kommunikation mellan externrevisorn och organisationen, revisorns besök på organisationen samt ägarnas besök på organisationen. Vi ska genom dessa förklarande variabler visa att det finns ett samband med den beroende variabeln som är revisorns påverkan på organisationen.

3.1 Inledning

För möjlighet till en överblick över framställda hypoteser följer nedan en sammanfattning av hypoteserna och deras korrelation.

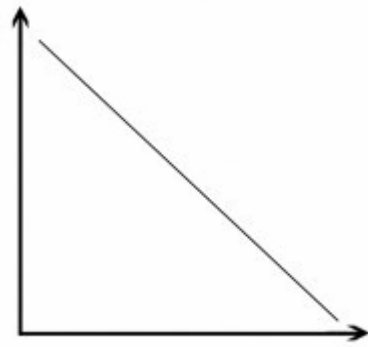
Hypoteser med positiv korrelation

- **H 2:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med antalet ägare i organisationen.
- **H 4b:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med organisationens vinst.
- **H 6:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan extern- och internrevisorn.
- **H 7:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och organisationens ledning.
- **H 8:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med välfungerande kommunikation mellan externrevisorn och organisationen.
- **H 9:** Revisorns påverkan är positivt korrelerat med revisorns fysiska besök på organisationen.



Hypoteser med negativ korrelation

- **H 1:** Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens storlek.
- **H 3:** Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens trovärdighet mot deras externa intressenter.
- **H 4:** Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens vinst.
- **H 5:** Revisorns påverkan är negativt korrelerat med outsourcing av redovisning.
- **H 10:** Revisorns påverkan är negativt korrelerat med ägarnas fysiska besök på organisationen.



3.2 Storlek på det reviderade bolaget

3.2.1 Definition av storlek

Storleken på en organisation definieras enligt första kapitlet 3 § p. 3-4 Årsredovisningslagen (1995:1554). Större företag innefattar "företag vars andelar, tekningsoptioner eller skuldebrev är noterade vid börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad el. företag som uppfyller mer än ett av följande villkor: a) medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50, b) företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 25 miljoner kronor, c) företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50 miljoner kronor" (ÅRL 1 kap 3§ p.3). Mindre företag definieras som "företag som inte är större företag" (ÅRL 1 kap p.4). Företag tenderar att anpassa sig till de regler som råder så att de får legitimitet i den omgivning där de verkar (Broberg, 2006, Pettersson, & Simolin, 2007).

3.2.2 Extern kompetens och revisorns roll

Ett större företag är inte lika benäget som ett mindre företag att erhålla extern kompetens då företaget anses besitta tillräcklig kunskap gällande redovisningsområdet (Österlund, & Österlund, 2007). Under förutsättning att det mindre företaget är medvetet om sin okunnighet öns-

kar denne i större utsträckning revisorns råd. Detta ökar i sin tur möjligheten för revisorn att påverka mindre organisationer och viljan att bli påverkad ökar.

Storleken på det reviderade företaget påverkar till stor del hur den reviderade verksamheten ser på revisorn och revisorns roll. Mindre företag missförstår i fler fall än större företag vad revision innebär. Detta leder till att mindre företag önskar rådgivning i större utsträckning än vad revision innefattar (Österlund, & Österlund, 2007). Små företag saknar oftast kompetens och behöver rådgivning i större utsträckning än stora (Karlsson, & Svensson, 2007).

3.2.3 Kontrollnivå

En ökad kontrollnivå av redovisningen innebär ökade kostnader för klienterna. Anses kostnaderna vara högre än nyttan, blir det svårt för revisorn att behålla sin kontrollroll. Detta drabbar främst mindre företag. Behovet av revision och kontroll skiljer sig åt mellan större och mindre organisationer. Detta beror på att intressentgruppen i form av ägarna tillkommer i stora företag och att dessa inte har någon större insyn i verksamheten till skillnad från i de mindre företagen där ägarna har egen insyn (Eriksson, 2007). Insatsen revisorn gör då han exempelvis utför en riskanalys för oegentligheter förväntas värderas högt av mindre- och medelstora företag. Detta då det är mindre företag som drabbas hårdast av ökade kostnader och oftast inte har rutiner och kompetens att analysera själva (www.di.se). Revisorer föreslår justeringar av upptäckta fel i mindre utsträckning för större företag (Vetekataraman, & Dasaratha, 2004).

H 1: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens storlek.

3.3 Ägarantal

3.3.1 Agentteorin

Den huvudsakliga anledningen till att agentteorin har blivit populär vid forskning kring redovisningsområdet är dess förmåga att förklara intressekonflikterna som kan uppstå mellan principalen, uppdragsgivaren och agenten, uppdragstagaren samt förklara vad som driver och motiverar medarbetare (Deegan, & Unerman, 2006). I relationen mellan revisorn och dennes klient uppstår enligt Johansson och Notelid (2005) en principal – agent situation. Det är revi-

sorns klient som är principalen och revisorn som är agenten. Klienten avlönar revisorn och har makten att avsluta uppdraget vid behov.

Agentteorin består av ett antal grundläggande antaganden vilka förklarar den intressekonflikt som kan uppstå mellan principal och agent. Båda parter, agerar utifrån ett egenintresse med nyttomaximering som huvudsaklig drivkraft (Deegan, & Unerman, 2006). Agenten innehar mer information än principalen (Tagesson, Sjö Dahl, Collin, Olsson, & Svensson, 2006) och skiljer sig från principalen gällande inställning till riskhantering (Deegan, & Unerman, 2006). Utifrån dessa grundläggande antaganden kan det konstateras att en målkonflikt uppstår mellan principalen och agenten. Agenten innehar information som principalen saknar, vilket gör att agenten kan agera utifrån ett egenintresse och på så sätt maximera sina egna intressen (Deegan, & Unerman, 2006). Principalen i sin tur försöker genom kontrakt att få agentens intresse för nyttomaximerande att bli så snarlikt sitt eget som möjligt (Malmqvist, Olsson, & Persson, 2005).

3.3.2 Ägarintresse

Då det finns många ägare i en organisation, det vill säga flera principaler, bidrar detta till ett minskat intresse gällande styrning av verksamheten. Principalerna har alla viljan att nyttomaximera utifrån sitt egenintresse vilket bidrar till att konflikter kan uppstå. Detta till skillnad från en organisation som enbart drivs av en ägare, där intresset för styrning är större och nyttomaximering sker utifrån det enskilda ägarintresset. Vid en intressekonflikt i en organisation med flera ägare kan revisorn, det vill säga agenten, tvingas stå för de avgörande rekommendationerna. Principalernas intresse för kontrakt som säkerställer att agenten agerar i deras intresse ökar. Med detta kan det antas att revisorn påverkar.

Då en delägare i ett företag med flera andra delägare antas vara delägare i flera andra organisationer sprider dessa såväl risker, engagemang som intresse. Detta till skillnad från en ensam ägare i en organisation som antagligen är effektivt verksam i endast en organisation vilket innebär att risken inte är spridd. Darfelt och Mendel (2005) menar att i Sverige sker en övergång från en hög ägarkoncentration dominerad av privatpersoner till ett mer spritt ägarskap med stora och relativt anonyma institutionella investerare. Denna blivande ägarstruktur skapar en oro då det varnas för *"ett ägande utan ansikte"* där ägarna endast *"röstar med fötterna"* utan att utöva ägaransvar. Detta bidrar till att ägarna tar mindre aktivt ansvar för ägandets alla

funktioner. Vidare tenderar ägandet i dagens aktiebolag att bli så utspritt att kontrollen övergår från ägarna till företagets ledning.

H 2: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med antalet ägare i organisationen.

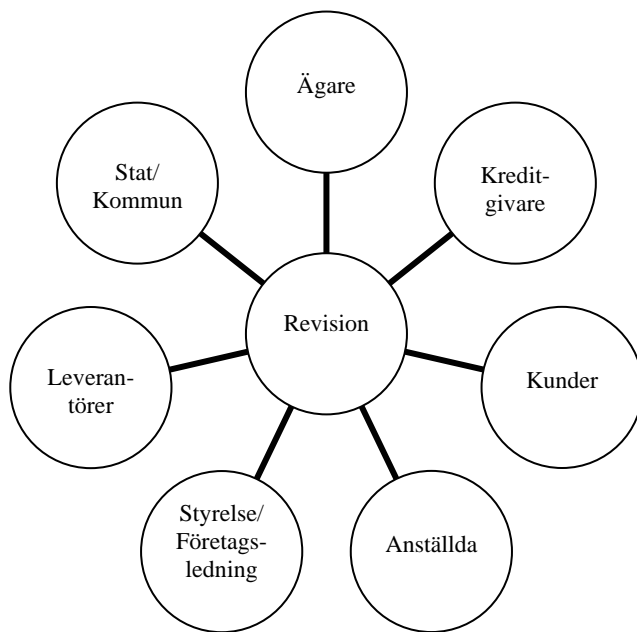
3.4 Trovärdighet för externa intressenter

3.4.1 Intressentmodellen

Intressenterna i en organisation består bland annat av externa intressenter som långivare, aktieägare, leverantörer, kunder/klienter och offentliga organ. Vidare består intressenterna även av interna intressenter i form av de olika yrkeskategorierna i verksamheten (Bakka, Fivelsdal, & Lindkvist, 2001). Intressenterna framgår tydligt i intressentmodellen figur 1. Bland intressenterna finns ett stort intresse av vad revisorn gör. Alla intressenter efterfrågar verifierbar redovisning för att tillfredsställa sina behov. Detta har bidragit till ett ökat behov av redovisning bland dagens organisationer (Pentland, 2000).

Ägarna i större organisationer sitter vanligtvis inte i företagets ledning och för att kunna lita på de uppgifter styrelsen och vd presenterar, krävs att revisorn granskat den (Far förlag, 2006). Revisorn är en av kuggarna i hjulet (Precht, 2007). För kreditgivarna krävs det att företagets finansiella information granskas av en revisor för möjlighet att erhålla information om företaget kan betala tillbaka för eventuella lån. Leverantörerna behöver ta del av trovärdig ekonomisk information för att kunna bedöma om de kan leverera och ge kredit. Organisationens anställda besitter en annan beroendeställning än övriga intressenter men även de kräver trovärdig ekonomisk information (Far förlag, 2006).

För organisationens styrelse och VD kan revisorn upplevas som en samtalspartner gällande ekonomiska frågor. Vidare kan revisorn påverka framträdandet av händelser och företeelser i företaget genom att bidra med ett annat perspektiv gällande situationen. Eftersom redovisningen ligger till grund för skatter och avgifter måste även stat och kommun kunna tillvarata trovärdig ekonomisk information. Vidare utfäster stat och kommun olika bidrag till organisationer och utifrån bidragsperspektivet måste staten och kommunen ta del av tillförlitlig information för att bedöma om organisationen har rätt till bidrag (Far förlag, 2006).



Figur 1: Intressentmodellen (Bakka, Fivelsdal, & Lindkvist, 2001:18).

3.4.2 Trovärdighet

Andersson (2007) menar att ett av revisorns huvudsyften är att skapa trovärdighet för den ekonomiska rapporteringen. Den ekonomiska rapporteringen berör den information som såväl små som större företag lämnar. Informationen i form av finansiella rapporter skall underlätta vid beslutsfattande för ägarna, borgenärerna, styrelsen samt finansiärerna (Johansson, 2006). Österlund och Österlund (2007) belyser vikten av att revision framstår som en trygghet för företagets intressenter genom att en utomstående part har granskat årsredovisningen. Även om det inte vore lagstadgat med redovisning skulle företagen ändå behöva någon form av revision.

Det hävdas att revisorns funktion framförallt är att överbygga informationsasymmetrin mellan företaget och intressenterna som inte har tillgång till företagets interna information (Holmetun, & Johansson, 2007). Aktieägare på aktiemarknaden som inte har tillgång till bolagsstyrelsens information behöver tillförlitlig information och revisorn kan bidra till ett ökat förtroende för aktiemarknaden (Precht, 2007). Långivarna behöver revisorns granskning om informationens tillförlitlighet. Behovet av information varierar beroende på intressent. Revisorn ska genom redovisningsnormer säkerställa produktion och distribution av information som uppfattas som relevant av intressenten (Holmetun, & Johansson, 2007). Arbetet utfört av revi-

sorer hjälper investerare att förebygga beslut baserade på missledande data. Dock ifrågasätts om den finansiella informationen, trots att den är redovisad enligt regelverk bidrar till optimal resursallokering (Bryan, & Lilien, 2004).

Oliverio (2007) menar att användarna av de finansiella rapporterna som framkommer utifrån en revisionsprocess ska kunna främja och bibehålla sin tillit för revisorns arbete. Användarna, det vill säga intressenterna ska kunna lita på att de finansiella rapporterna ger en objektiv åsikt om att de finansiella uttalandena har tagit hänsyn till rättvisande bild, ramverk och regelverk.

3.4.3 Legitimitetsteorin

Enligt legitimitetsteorin söker organisationer fortlöpande tecken på att de agerar inom de ramar och normer som förväntas av dem. Eftersom samhället är föränderligt krävs att de kontinuerligt försäkras om sin legitimitet. Grundläggande inom legitimitetsteorin är antagandet om ett socialt kontrakt mellan organisationen och den omgivningen organisationen agerar i (Deegan, & Unerman, 2006).

För att upprätthålla legitimitet kan organisationen ändra på omgivningens förväntningar. Detta kan göras genom att företaget lämnar ut information som uppskattas av omgivningen för att dölja den information som troligen inte skulle ha uppskattats. Vilket görs för att försöka ändra på hur omgivningen betraktar företaget. Vidare även att informera den omgivning som anses vara relevant för företaget om förbättringar som gjorts inom de områden som uppskattas (Deegan, & Unerman, 2006).

3.4.4 Intressentteorin

Intressentteorin bygger på att företag är en del i ett större system. Företag agerar enligt intressentteorin i syfte att göra de mest värdefulla intressenterna tillfredsställda. Skillnaden mellan intressentteorin och legitimitetsteorin är att intressentteorin utgår ifrån att företagen har olika sociala kontrakt med sina intressenter och inte ett och samma (Deegan & Unerman, 2006).

Enligt ovan kan det konstateras att intressenterna anses vara betydelsefulla för företagets fortlevnad och framgång. Som beskrivs i intressentteorin söker företag legitimitet hos sina intressenter och fokuserar mer på de intressenter som är av stor betydelse för företagets fortlevnad och framgång. Om exempelvis en bank inte besitter tilltro till företagets årsredovisning blir kreditvärdigheten för företaget låg och lån kan anses inaktuellt. Företaget kommer i detta fall

att söka legitimitet hos intressenterna och kommer i hög grad påverkas av den expertis en revisor erbjuder.

H 3: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens trovärdighet mot deras externa intressenter.

3.5 Redovisad vinst

3.5.1 Vinst ger självförtroende

Organisationer som redovisar ett högre resultat kan ha ett bra självförtroende. Enligt Gersne (2002) och Johansson (2006) finns det olika nivåer av självförtroende. Vilken nivå av självförtroende en individ har påverkar dennes förmåga att känna tillit till egna idéer och beslut. Om en individ har ett gott självförtroende tror den sig klara av de situationer personen ställs inför.

Därför är företag som redovisar hög vinst inte lika angeläget som ett företag som uppvisar lägre vinst respektive förlust, att tillämpa rekommendationer från revisorn. Detta därför att framgångsrika företag inte är påverkningbara i samma utsträckning som ett förlusttyngt företag. Framgångsrika företag är inte intresserade av revisorns expertis då verksamheten anser sig besitta den kunskap som behövs för att nå framgång då denna redan är nådd. Ett förlusttyngt företag däremot är troligtvis beredda att mottaga tips och råd för att öka sin vinst.

H 4: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens vinst.

Deegan och Unerman (2006) menar att principalen kan kontrollera agenten till att handla så som principalen önskar då denne innehar mycket information som agenten saknar. Då agenten, det vill säga revisorn får friare spelrum och mer ansvar får revisorn en större påverkan på organisationen.

Därför kan det ifrågasättas om motsatsen kan påvisas, det vill säga ju högre vinst företaget uppvisar desto mer säkra och bekväma på företagets situation blir ägare och andra medarbetare. Problem märks inte lika tydligt längre utan tenderar att lösa sig på något obemärkt sätt. Ägarna lämnar över ansvaret på revisorn.

H 4 b: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med organisationens vinst.**3.6 Outsourcing av redovisning****3.6.1 Behov av extern kompetens**

Ett företag som använder outsourcing gällande redovisningsfunktionen påverkas inte i samma utsträckning av revisorn eftersom behovet av expertis är tillfredställd. Den vanligaste anledningen till att företag outsourcar delar av sin verksamhet är att de ska fokusera på sin kärnverksamhet och minska kostnaderna för den eller de funktionerna av sin verksamhet som de outsourcat (Bengtsson, Gustavsson, Johnsson, & Thulin, 2006). Enligt Hansson och Jacobic (2005) finns tre olika tillfällen där ett företag framgångsrikt kan använda sig av outsourcing. Dessa är när företaget saknar teknologi, kunskap eller produktionsutveckling. De menar att företaget ska koncentrera sig på vad det gör bäst och outsourca det som andra kan göra bättre än de själva. Företaget kan då koncentrera sig på de aktiviteter och resurser som gör det företaget unikt och svårt för andra att efterlikna.

Ägarna styr företaget till att använda sig av outsourcing då detta varit framgångsrikt i andra företag, det vill säga en slags legitimitet. Outsourcing innebär ett optimalt utnyttjande av kunskap och erfarenhet hos en extern part då denna är specialiserad på sitt område och kan bibehålla en hög effektivitet (Hansson, & Jakobic, 2005).

En organisation som använder extern expertis inom redovisningsområdet och outsourcar sin ekonomifunktion påverkas inte av revisorn. Organisationen överlämnar sin redovisning och det upplevda ansvaret för redovisningen till en redovisningsbyrå. De råd revisorn ger tillvaratas inte utan betraktas som kritik mot den outsourcade funktionen och efterföljs inte.

H 5: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med outsourcing av redovisning.

3.7 Samarbete mellan extern- och internrevisor

3.7.1 Kommunikation

Internrevisorn kan förse externrevisorn med värdefull information då internrevisorn har stor kunskap om företaget. Det bör observeras att det är på externrevisorns eget ansvar när internrevisorns granskning nyttjas. Effektiv kommunikation mellan intern- och externrevisorn kan förhindra att arbete upprepas och förbättra kommunikationen med företagsledningen (Månsson, & Thörnqvist, 2004).

Ett företags ledning har en signifikant påverkan på internrevisorn. Detta då internrevisorn skall ge det stöd ledningen behöver gällande beslutsfattande. Vidare anses revisionskommittén även påverka internrevisorn, vilket medför att internrevisorn skall bemöta både företagsledningen och revisionskommitténs påverkningar (Sarens, & De Beelde, 2006). Revisionskommittén består i flertalet fall av några styrelsemedlemmar samt extern- och internrevisorer (Månsson, & Thörnqvist, 2004).

Gross (2006) menar att externrevisorn påverkar internrevisorn då externrevisorn uppmuntrar internrevisorn att ha en mix av förebyggande och undersökande insatser i kontrollerna gällande redovisningen. Internrevisorn har i sin tur möjlighet att påverka organisationen i form av att verka som agent för att uppnå organisationens mål. Bozinovska (2006) menar att samarbetet mellan extern- och internrevisorn avspeglar hur effektivt organisationen styrs. Hur stor internrevisoravdelning organisationen har samt dess resurser och mål är faktorer som grundar hur samarbetet mellan extern- och internrevisorn blir.

3.7.2 Relationer

Inget samarbete, kostnad - nytta samarbete, delat samarbete samt partnerskap är fyra typer av relationer som kan uppstå mellan en extern- och internrevisor. Inget samarbete innebär att extern- och internrevisorns arbetsuppgifter är uppdelade och helt separerade från varandra. Detta till skillnad från kostnad - nytta samarbete som grundar sig på att extern- och internrevisorn engagerar sig i uppgifter som kan leda till ökat värde i företaget. Det delade samarbetet innebär att resursanvändningen maximeras genom att extern- och internrevisorn samordnar sina arbetsuppgifter. Slutligen anses samarbete känneteckna kontinuerlig kommunikation mellan extern- och internrevisorn. De tre första relationerna är de vanligaste. Då internrevisorn

sorns arbete kan ligga till grund för externrevisorn är det viktigt vilken relation som påträffas mellan parterna (Bozinovska, 2006).

H 6: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan extern- och internrevisorn.

3.8 Samarbete mellan externrevisor och organisation

3.8.1 Fyra kategorier av revision

Beattie, et. al. (2001) menar att efter att studerat finansiella rapporter kan det konstateras att relationen mellan revisor och klient är viktig. Detta då klienter med sämre relation till revisorn visar lägre kvalitet på den finansiella rapporten. Beattie, et. al. (2001) presenterar fyra kategorier av revision, *Crusaders*, *Safe pair of hands*, *Accommodator* och *Truster*. Den kategori som benämns *Crusaders* innebär att revisorn har hög integritet och vet vad som är rätt respektive orätt för klienten. Revisorn vill skydda klienten och är beredd att ta ansvar för vad som krävs enligt lag. Att revisorn besitter hög integritet och en säkerhet på att klientens finansiella rapportering följer det ramverk som finns påträffas i kategorin *Safe pairs of hands*. Kategorin *Accommodators* innebär att revisorn är beredd att göra intrång i den rådande lagen för revision för att uppfylla klientens önskan. Om revisorn betraktar att klienten är försatt eller kommer att bli försatt i låg risk och att denne inte är tillräckligt skeptisk till motiven kännetecknar revisorn gruppen *Trusters*.

3.8.2 Förhållningssätt

Revisorns påverkan på kvaliteten på den finansiella rapporten beror på hur revisionsprocessen fungerar i praktiken. För att få högre kvalitet på den finansiella rapporten krävs betydelsefullt bidrag till revisionsprocessen (Beattie, et. al. 2001). Österlund och Österlund (2007) presenterar även att ett nära samarbete mellan organisation och revisor är något att eftersträva.

Ett förhållande mellan revisorn och den operativa företagsledningen, grundat på förtroende och öppenhet leder till en effektiv revision. Det har blivit allt viktigare med en ökad öppenhet mellan revisorn och organisationen, denna innefattar viljan att förstå karaktären på revisorns arbete och basen för de bedömningar revisorn gör. Ofta finns ett samband mellan redovis-

ningen av ett företags prestationer och ersättningen till ledningen (Larsson, 2007). Det är viktigt att revisorns information förs vidare till styrelsen och finns i skriftlig form (www.di.se).

Vetekataraman och Dasaratha (2004) har studerat ett antal faktorer som påverkar relationen mellan revisorn och klienten och deras maktinnehav. En nämnvärd faktor som påverkar samarbetet är revisionsfirmans kännedom om personalen på den reviderade organisationen och personalens uppfattning om möjligheten att övertala revisorn vid meningsskiljaktighet. En för nära relation mellan en revisor och den reviderade organisationen skapar partiskhet som kan avspeglas i den finansiella rapporten (Antle, Gordon, Narayanamoorthy, & Zhou, 2006). Ledningen väljer att avslöja och publicera viss information i årsredovisningen, då informationen anses legitim av organisationens sociala omgivning. Alternativet till publicitet kan vara att ledningen väljer att undanhålla information som anses skadlig för organisationens rykte och fortlevnad (Deegan, 2002).

3.8.3 Informationsteknologi

Under de senaste årtiondena har datoriseringen varit den faktor som haft stor inverkan på revisionen. Datoriseringen ger möjligheter att utföra mer omfattande beräkningar med större lätthet, precision och ökad hastighet. Revisionsfirmor som utvecklar utbildningsprogram gör revisorerna mer medvetna om risker och kontroller inom informationsteknologi. Teknologiskt avancerade redskap för små redovisningsfirmor förhöjer effektiviteten i klienternas acceptans och även i den fortsatta processen. Det konstaterades en effekt av informationsteknologi på den interna kontrollen, revisorns förståelse för intern kontroll och bedömningen av kontrollrisk. Datoriseringen är dock även ett hot mot kvaliteten i revisionsprocessen då kopplingen till människor och verksamhet blir sämre (Wallace, 2002).

3.8.4 Kommunikation

För att en organisation ska kunna utvecklas enligt Danielsson (2005) krävs det att forum skapas för dialoger då dessa ger tillfälle för öppenhet och möjlighet att styra verksamheten mot de mål och resultat man vill uppnå.

Effektiviteten i revisionsprocessen är en viktig del för att uppnå hög kvalitet. Revisorns kommunikation med styrelsen och revisionsutskottet i det reviderade företaget är även en viktig fokusering som höjer kvaliteten på revisionen. Det bör dock observeras att det finns hot mot

revisionsprocessen i form av datoriseringen, då kopplingen till företaget och organisationer försämras (Larsson, 2007).

Kommunikationen mellan revisorn och den reviderade organisationens styrelse/revisionsutskott är en viktig drivkraft för revisionskvaliteten (Larsson, 2007). Professionalism är en viktig byggsten i kommunikationen, genom tydlighet, korrekta svar samt genom att undvika antaganden uppnår man detta (Eriksson, 2007). Enligt Månsson och Thörnqvist (2004) kan onödigt dubbelarbete i en organisation förhindras genom välfungerande kommunikation mellan verksamheten och dess revisor. Vidare reviderar vanligtvis en revisor flera olika företag i olika branscher, vilket kan bidra till ökade kunskaper gällande lösningar på oberäknade problem i en organisation (Månsson, & Thörnqvist, 2004).

En välfungerande kommunikation mellan externrevisor och ledning bidrar till en högre möjlighet att upptäcka bedrägeri i organisationens ledning (Pincus, Bernardi, & Ludwig, 1999). Chung, Firth, och Kim (2003) är av åsikten att om revisorn ska kunna arbeta för att den reviderade organisationen ska uppnå maximal nytta bör kommunikation ske året runt och revisorn bör underrättas om betydelsefulla förändringar i organisationen då de uppkommer.

H 7: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och organisationens ledning.

H 8: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med välfungerande kommunikation mellan externrevisorn och organisationen.

3.9 Ägarnas och externrevisorns fysiska vistelse

3.9.1 Revisor

Ett av kärnvärdena som skapar förtroende för revisorns yrkesroll, är engagemang. Revisorn bör visa intresse och skaffa kunskap för klientens verksamhet (Eriksson, 2007). Kommunikation kan delas upp i två olika typer av kommunikation. Den första är den verbala, det du hör och säger och den andra är den icke verbala, det du ser, känner och upplever (Andersson, & Ehnevid, 2007). Vid kommunikation på telefon försvinner möjligheten att tolka kroppsspråket

och risken för missförstånd ökar. Andersson & Ehnevid (2007) menar att en enkel huvudnickning kan få ett samtal att fortlöpa. Rikare information erhålls vid personliga möten tack vare kroppsspråket, än exempelvis information via brev och telefon (Andersson, & Ehnevid 2007). Troligtvis är det så att i tjänsterelaterade relationer är den icke verbala kommunikationen av störst betydelse. Trots att Internet är ett välfungerat kommunikationsmedel sker den mest verkningsfulla kommunikationen i form av revisorns besök hos klienten.

H 9: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med revisorns fysiska besök på organisationen.

3.9.2 Ägare

Då de ledande krafterna på ett företag såsom ägare inte är närvarande i hög utsträckning försvinner den dagliga kommunikationen och ägarna har mindre möjlighet att känna av den stämning som råder inom organisationen. Vidare försvinner även ägarnas möjlighet att tillföra de komplimanger och vägledningar som medarbetare i en organisation behöver för att utföra ett fullgott arbete (Tedenvall, & Wendt, 2005).

Inom organisationen pågår ett ständigt förnyelsearbete som medför att attityder, förväntningar och värderingar förändras. Detta har medfört en insikt i humankapitalets och det sociala nätverkets betydelse för en organisations överlevnad. I en organisation där ägare, chefer och medarbetare arbetar nära varandra underlättas organisationens möjlighet att utvecklas. Detta kräver ett effektivt ledarskap. Närhet mellan medarbetare skapar kunskap. Ägaren har ofta en ledarroll på företaget, är en förebild för medarbetarna och har därför en påverkan på dessa (Danielsson, 2005).

En organisation vars ägare inte är fysiskt närvarande i hög utsträckning har mindre insikt i de dagliga rutinerna och hur verksamheten drivs. Organisationen är då mer påverkingsbar utav extern expertis än i det fall ägaren är närvarande dagligen.

H 10: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med ägarnas fysiska besök på organisationen.

3.10 Sammanfattning av hypoteser

Hypotes 1: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens storlek.

Denna hypotes grundar sig på tankesättet att revisorn påverkar en mindre organisation mer än en större organisation. Detta då en mindre organisation är mer mottaglig för råd och rekommendationer än en större organisation som har den kunskap som krävs gällande redovisning och revision.

Hypotes 2: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med antalet ägare i organisationen.

Ju fler ägare en organisation har desto större är behovet av revisorns råd då detta råd kan vara avgörande i en förhandlingssituation. Finns det fler ägare finns det även fler viljor då människan är nyttoximerande till sin egen fördel. En avgörande part kan få en betydande roll i en omtvistad situation.

Hypotes 3: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens trovärdighet mot deras externa intressenter.

Revisorn ger en högre trovärdighet genom att granskat informationen i de finansiella rapporterna. Detta medför att om externa intressenter har en låg trovärdighet mot organisationen kan revisorn stärka organisationens roll utåt, således påverkar revisorn organisationen mer vid låg trovärdighet.

Hypotes 4: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens vinst.

Redovisas ett högre resultat anser sig organisationen inte behöva revisorns råd och rekommendationer i samma utsträckning som när ett lägre resultat uppvisas. Detta för att organisationen upplever sig ha kunskap inom området och vara framgångsrika inom sin bransch. En organisation med ett negativt resultat kan vara i behov av ekonomisk rådgivning och tar tack-samt emot revisorns råd.

Hypotes 4 b: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med organisationens vinst.

Motsatshypotes till hypotes 4 är att om en organisation redovisar ett högt resultat blir organisationens medarbetare bekväma och lämnar över ansvaret till någon annan part, i detta fall

revisorn. I en organisation med sämre resultat har medarbetarna inte råd att tillförlita sig på någon annan då organisationens situation är riskfylld.

Hypotes 5: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med outsourcing av redovisning.

Sker outsourcing gällande ekonomifunktionen påverkar revisorn inte organisationen i samma utsträckning som när outsourcing inte sker. Detta för att organisationen inte upplever sig behöva revisorns råd utan förlitar sig på att outsourcingföretaget har den expertis som efterfrågas.

Hypotes 6: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan extern- och internrevisorn.

Kvaliteten på samarbetet mellan extern- och internrevisorn mäts genom två variabler. Dessa består av antalet gånger de besöker varandra och antalet gånger de kommunicerar på annat sätt, vilket mäts per år. Ju fler gånger de kommunicerar och besöker varandra desto bättre blir samarbetet. Ett bättre samarbete leder till en ökad påverkan från revisorns på organisationen.

Hypotes 7: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och ledningen.

I likhet med hypotes 6 mäts kvaliteten på samarbetet mellan ledningen och externrevisorn genom två variabler. Dessa variabler består av antalet gånger de besöker varandra och antalet gånger de kommunicerar på annat sätt, vilket mäts per år. Ju fler gånger de kommunicerar och besöker varandra desto bättre blir samarbetet och revisorns påverkar mer.

Hypotes 8: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med välfungerande kommunikation mellan externrevisorn och internrevisorn.

En välfungerande kommunikation mellan organisationen och externrevisorn mäts genom antal gånger per år externrevisorn och organisationen kommunicerar via telefon, e-mail och brevpost. Grunden till en välfungerande kommunikation är att kommunikation mellan företagets ägare och anställda sker. Ju mer externrevisorn kommunicerar med organisationen desto mer påverkar revisorn.

Hypotes 9: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med revisorns fysiska besök på organisationen.

Då revisorn besöker organisationen sker den mest verkningsfulla kommunikationen, missuppfattningar reduceras och råden får en effektfullare presentation. Besöker revisorn organisationen regelbundet påverkas organisationen mer än vid sporadiska besök.

Hypotes 10: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med ägarnas fysiska besök på organisationen.

Ju oftare ägarna besöker organisationen desto bättre insyn har de i verksamheten och råden från revisorn är inte lika betydelsefulla. Besöker ägarna organisationen sällan kan brist på kunskap gällande redovisning och verksamhetsområdet påträffas och därför tillvaratas revisorns råd i större utsträckning.

4. Empirisk metod

I detta kapitel beskrivs vårt tillvägagångssätt i den empiriska undersökningen. Ett stratifierat urval av samtliga organisationer i Sverige har genomförts. Expertintervjuer har genomförts för möjlighet att kunna framställa en enkät och därigenom kunna genomföra en enkätundersökning. I kapitlet presenteras även operationalisering av hypoteserna och avslutas med bortfallsinformation.

4.1 Undersökningsmetod

Syftet är att förklara revisorns påverkan på organisationen. Variablerna består av bland annat storlek, redovisat resultat, ägarantal samt externrevisorns besök på organisationen. Tvärsnittsansatsen är lämplig för denna undersökning då sambandet mellan variablerna och revisorns påverkan skall förklaras. Tvärsnittsansatsen kännetecknas av att en undersökning av ett representativt urval av organisationer från en specifik population vid en given tidpunkt studeras. Alternativet till att utgå från en tvärsnittsansats skulle kunna vara att utgå från en longitudinell ansats, vilken innebär att studera ett problem över tiden (Christensen, Engdahl, Gräas och Haglund, 2001).

En longitudinell ansats anses inte vara aktuell beroende på den tid som finns till förfogande, eftersom detta skulle innebära att undersökningen skulle upprepas efter exempelvis ett år från det att webbenkäten skickats ut. Möjligtvis skulle det vara möjligt att be de utvalda organisationerna att besvara samma frågor men med utgångspunkt från föregående år, det vill säga år 2006. Trots detta alternativ till den longitudinella ansatsen finns det en risk att organisationerna inte minns hur de exempelvis agerade i en viss situation gällande revisorns råd och rekommendationer för ett år sedan. Respondenten hade valt att inte besvara frågan eller svarat förhastat endast för att besvara enkäten och resultatet hade därför blivit missvisande.

Ett annat alternativ till en longitudinell ansats skulle kunna vara att en undersökning som grundas på dokumentstudier. Företagets dokument från olika tidpunkter skulle kunna studeras men gällande vår studie som kännetecknas av revisorns påverkan på organisationen är det svårt att få tillgång till interna dokument såsom styrelseprotokoll och revisorns skriftliga

handlingar. Att tillämpa en tvärsnittsansats i relation till uppsatsens syfte ger en möjlighet till generalisering samt en möjlighet för undersökaren att använda en strukturerad, formaliserad och teknisk undersökningsprocess. Detta medför även en förenkling gällande stordrift (Christensen, et. al. 2001). Då en tvärsnittsansats kännetecknas av en tidpunkt kan ingen jämförelse över tiden göras och inga orsakssamband konstateras.

Undersökningen har genomförts med en webbenkätundersökning, då denna lämpligast mäter det som avses att mätas när 374 organisationer skall undersökas. Att genomföra en intervjustudie med 374 organisationer i Sverige ansågs inte lämpligt och en dokumentstudie ansågs inte aktuell då som tidigare nämnts ingen dokumenterad data gällande uppsatsens problemområde finns. Valet att utföra undersökningen genom en webbenkät berodde främst på att en webbenkät går snabbt att besvara för respondenten, låg kontaktkostnad samt att svaren erhålls direkt på datorn, det vill säga datainmatning reduceras (Christensen, et. al. 2001).

Enligt Christensen et. al. (2001) består nackdelen med att göra en webbenkätundersökning av att det inte finns något färdigskapat urvalsregister, att det kan förekomma ett stort bortfall på grund av ny teknik samt att alla utvalda respondenter inte har tillgång till Internet. Det anses inte som ett problem att finna ett register på Sveriges organisationer, då Affärsdata finns tillgängligt som medför att en urvalspopulation kan skapas. I dagens samhälle anses Internet vara väl inarbetat och ett arbetsverktyg som ytterst få organisationer kan klara sig utan, därför upplevs tekniken inte som ett problem. Detta innebär även att en undersökning som utförs genom en webbenkät inte upplevs av respondenten som främmande och tidskrävande. Möjligtvis har inte alla organisationer E-mail trots att de har Internet, vilket framstår som ett problem för att kunna undersöka den utvalda populationen. Ett visst bortfall uppkommer då organisationen saknar E-mail. I denna undersökning då det finns ett stort utbud av organisationer i registret Affärsdata reduceras problematiken, det vill säga ett nytt urval kan göras om bortfallet blir för stort.

Denna undersökning skulle alternativt kunna ske genom en fallstudie. En fallstudie kännetecknas av kvalitativ karaktär där ett litet fåtal undersökningsenheter ingående studeras. I denna undersökning skulle det kunna vara intervjuer med såväl revisorer som ledning eller ekonomiansvarig på ett företag eller studier av företagets dokument (Christensen, et. al. 2001). Möjligtvis hade en fallstudie bidragit till förståelse inom området såsom människors omedvetna påverkan och den påverkan som människor inte vill erkänna och det hade varit möjligt

att ifrågasätta respondentens svar men resultatet hade inte varit generaliserbart. Vid en fallstudie hade endast ett fåtal organisationer undersökts och resultatet hade endast kunnat härledas till undersökningsdeltagarna. Målsättningen med denna uppsats är att undersöka flertalet organisationer för möjlighet att kunna framställa resultatet för Sveriges organisationer.

För möjlighet att genomföra denna undersökning krävdes att ett urval gjordes. Detta för att en totalundersökning inte är möjlig, då det finns ett för stort antal organisationer i Sverige för att kunna täckas in i en undersökning. Ett stratifierat urval genomfördes. Ett stratifierat urval kännetecknas av ett slumpmässigt urval där populationen delas in i strata och ur varje stratum genomförs sedan ett obundet slumpmässigt urval. Alternativ till stratifierat urval är bland annat obundet slumpmässigt urval, systematiskt urval, klusterurval samt flerstegsurval (Christensen, et. al. 2001). I denna undersökning var ett stratifierat urval lämpligt då storlek var en av de prioriterade variablerna. För möjlighet att undersöka såväl större som mindre organisationer var det nödvändigt att få med både större och mindre organisationer i urvalet. Den risk som finns vid ett slumpmässigt urval hade varit att endast få mindre eller större organisationer i urvalet alternativt en ojämn fördelning, exempelvis 100 större organisationer och 250 mindre organisationer. Eftersom en av uppsatsens hypoteser innefattar organisationens storlek krävs att en storleksuppdelning görs för möjlighet att testa denna hypotes.

4.2 Datainsamling

Datainsamlingen har skett genom en webbenkätundersökning. För möjlighet att konstruera frågor till enkäten genomfördes expertintervjuer. Uppsatsens hypoteser ligger till grund för enkätfrågornas utformning.

4.3 Urval

För att få ett antal organisationer att undersöka genomfördes ett urval i Affärsdata, eftersom Affärsdata innehåller samtliga av Sveriges organisationer. En sökning på större och mindre organisationer genomfördes genom att fördela antalet anställda i två intervall, 0- 50 och 51- 10 000. Detta resulterade i 186 593 stycken små företag och 6 108 stycken stora företag.

Uppdelningen i de olika kategorierna fastställdes utifrån Årsredovisningslagens definition på små respektive stora organisationer samt utifrån data som inhämtats ur expertintervjuerna. Eftersom fördelningen mellan stora och små företag är ojämn valdes att undersöka lika många företag i vardera strata för att få två likvärdiga urvalsgrupper. Då företagen är uppdelade i bokstavsordning valdes de sex första företagen i varje bokstav, vilket gav möjlighet att få cirka 350 företag att undersöka. Denna urvalsmetod gav 174 små respektive 174 stora företag. Eftersom undersökningen skulle ske genom en webbenkät krävdes E-mailadresser till samtliga utvalda företag. Då vissa företag saknade möjligheten att kontaktas via E-mail valdes nästkommande företag med E-mail. Urvalet skedde stratifierat och antas ge ett likvärdigt resultat som om några av de utvalda organisationerna inte saknat E-mail och därigenom kunnat medverka i undersökningen.

4.4 Utformningen av enkäten

För möjlighet att framställa enkätundersökningen genomfördes tre expertintervjuer. Revisornerna valdes inom vårt sociala kontaktnät. Den variabel som beaktades vid urvalet var revisorns erfarenhet inom området revision. För möjlighet till expertintervju krävdes en flerårig erfarenhet inom området för att respondenterna skulle kunna besvara frågorna på ett tillfredsställande sätt. Vi anser att en revisor med flerårig erfarenhet inom revision har givit många råd till sina klienter och kan besvara våra frågor på ett sätt som medför att vi kan utforma enkät.

Tre expertintervjuer ger möjlighet till jämförelse mellan svaren för att ytterligare öka validiteten. Vid bearbetningen av svaren som erhöles vid expertintervjuerna fann vi inte någon större avvikelse mellan svaren. Intervjuguiden (Bilaga 2) inleddes med bakgrundsfrågor för att observera revisorns kompetens och erfarenhetsområden. Därefter följde frågor där revisorn fick svara på hur han agerat om de beskrivna situationerna uppstått. De avslutande intervjufrågorna syftade till att ge revisorn möjlighet att komplettera med ytterligare information.

4.5 Operationalisering

4.5.1 Revisorns påverkan på organisationen

Den beroende variabeln i uppsatsen är revisorns påverkan på organisationen. Revisorn kan exempelvis påverka organisationen genom att ge råd och rekommendationer gällande skatter, intern kontroll samt arkivering. Vidare även genom att ge råd och rekommendationer gällande hantering av obetalda fakturor, redovisningssystem, ansvarsfördelning mellan anställda samt lagerinventering. Sju frågor framställdes för att observera revisorns påverkan på organisationen. Svartalternativen på de sju frågorna i enkätundersökning gällande revisorns råd och rekommendationer kännetecknas av en intervallskala med värdena ett till fem samt inte fått råd, där ett kännetecknades av att organisationen ”inte följer revisorns råd” och fem innebär att organisationen ”alltid följer revisorns råd” (Bilaga 4). Svartalternativet ”inte fått något råd” innebär att revisorn inte lämnat några råd eller rekommendationer. Trots att respondenten menar att inga råd har lämnats av revisorn kan inte svartalternativet separeras från intervallskalan, då det endast är företagen som besvarat enkäten och inte revisorerna. Organisationens revisor kan ha lämnat råd men företaget upplever att inga råd lämnats. Detta innebär att det finns en viss osäkerhet gällande en uppdelning av svartalternativen och därför har en eventuell uppdelning uteslutits. Informationen om revisorns påverkan på organisationen är hämtad från webbenkätundersökningen som besvarades av utvalda organisationer. Medeltalet av revisorns påverkan beräknades genom att summera resultaten på enkätens sju frågor gällande bland annat rådgivning av skatter, intern kontroll och lagerinventering och sedan dividera med antalet faktorer det vill säga sju.

En alternativ fråga till revisorns påverkan på organisationen skulle kunna vara att fråga om och på vilket sätt organisationen upplever sig påverkas av sin revisor. Om denna fråga ställs kan det finnas en risk att organisationen inte förstår att revisorn påverkar och svarar således missvisande på frågan. Gällande revisorns påverkan på organisationen i relation till intervallskalan kan det beläggas att en intervallskala kan upplevas på olika sätt, detta innebär att två respondenter som påverkas lika mycket av revisorn kanske inte svarar samma på intervallskalan. Var och en av respondenterna svarar utifrån dennes perspektiv och känsla.

4.5.2 Organisationens storlek

Den första oberoende variabeln behandlar organisationens storlek och hypotesen är revisorns påverkan är negativt korrelerad med organisationens storlek. Detta innebär att en mindre organisation påverkas mer av sin revisor än vad en större organisation gör. Organisationens storlek är svårdefinierat då den kan bestämmas på olika sätt. För att i denna uppsats bestämma organisationens storlek användes antalet anställda i organisationen och organisationens nettoomsättning.

Enligt legitimitetsteorin finns ett socialt kontrakt mellan organisationen och den omgivningen den agerar i (Deegan, & Unerman, 2006). Då Årsredovisningslagen (1995:1554) definierar huruvida en organisation är stor eller liten förväntas företaget enligt legitimitetsteorin anpassa sig till lagens storleksindelning och acceptera den. Storleksindelningen framkom även i en av expertintervjuerna där frågan om organisationens storlek och dess betydelse uppkom. Att storleksindelningen görs utifrån antalet anställda och nettoomsättning beror på att det framkom i en expertintervju och att lagen stärker revisorns antagande. Organisationens storlek anses svårdefinierad då alla människor beaktar storlek gällande företag olika och en felaktig mått-enhet leder till ett missvisande resultat. Dock valdes att i likhet med Broberg (2006) användningen av denna storleksindelning då denna anses minst missvisande av de möjliga alternativ som följer. Bondza, Nilsson & Johansson Nylander (2004) valde att endast beakta nettoomsättningen när de delade in sina företag. Aronsson & Eriksson (2005) använde FAR:s storleksindelning i små, medelstora och stora företag. Storleksvariablerna som efterfrågades i webbenkäten var antalet anställda i organisationen och organisationens nettoomsättning.

4.5.3 Ägarantalet i organisationen

I uppsatsens andra hypotes kan det utläsas att revisorns påverkan är positivt korrelerat med antalet ägare i organisationen. Detta innebär att en organisation som har ett större antal ägare påverkas mer av sin revisor än en organisation som har ett mindre antal ägare. Antalet ägare observeras genom att respondenterna i enkätundersökningen får besvara hur många ägare organisationen har. Antalet ägare kan anses som lättbesvarat i mindre organisationer men mer svårbesvarat i till exempel aktiebolag där ägarna kan vara många. Detta medför en svårighet att exakt återge ägarantalet, eftersom ägarantalet kan förändras. Alternativet till att få kännedom om ägarantalet i organisationen skulle kunna vara att undersökarna kontrollerar ägarantalet i bolagsregistret, detta var inte relevant då endast två organisationer hade höga ägarantal.

Dessutom kan det ta några dagar innan bolagsregistret uppdateras vilket inte hade givit rättvisande ägarantal.

4.5.4 Trovärdighet mot intressenter

Att revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens trovärdighet mot deras externa intressenter framkommer i hypotes tre. Detta innebär att en organisation som anses ha högre trovärdighet mot sina intressenter påverkas mindre av sin revisor än en organisation där trovärdigheten mot intressenterna är lägre. Har organisationen en hög trovärdighet mot externa intressenter behöver de inte lämna extra frivillig information utöver det som krävs enligt lag och rekommendationer. Detta till skillnad från om en organisation inte har så hög trovärdighet mot sina externa intressenter och därigenom behöver lämna ut extra information för att öka trovärdigheten. Detta kan likställas med ett företags marknadsföring, då ett företag som är välkänt på marknaden inte behöver marknadsföra sig i samma utsträckning som en nyetable-rad verksamhet.

Organisationens trovärdighet mot externa intressenter mäts i enkäten genom att undersöka om organisationen lämnar ut frivillig information utöver det som krävs enligt lag och rekommendationer. Vidare skall organisationens trovärdighet mot intressenter även mätas genom att respondenten rangordnar intressenternas betydelse för organisationen på en skala från ett till sju. Där ett kännetecknas av den intressent som anses vara av mest betydelse för organisationen och nummer sju anses vara av minst betydelse för organisationen. Respondenten skall i nästkommande fråga besvara om extra frivillig information utöver det som krävs enligt lag och rekommendationer lämnas till den intressent som anses vara av störst betydelse för organisationen. Svarsproblemet gällande rangordningsfrågan skulle kunna vara att organisationen anser att alla intressenterna är lika betydelsefulla för verksamheten och ingen rangordning kan göras. Detta medför att efterföljande fråga i enkäten gällande om extra frivillig information utöver det som krävs enligt lag och rekommendationer lämnas till den mest betydelsefullaste respondenten inte heller kan besvaras. Problemet med enkäter är att man inte har någon möjlighet att korrigera frågorna efter utskick. För att reducera risk för feltolkningar och missuppfattningar bör både telefonnummer och E-mailadresser nämnas i introduktionen till enkäten (Lundström, Ohlsson, & Sandberg, 2003). Detta gjordes i webbenkäten som skickades ut men utan resultat. En alternativ fråga skulle kunna vara att genom öppna frågor be respondenten kommentera var och en av angivna intressenter. Detta skulle ha medfört att undersökaren tolkat och sammanställt svaren vilket skulle ha krävt hög tolkningsförmåga.

4.5.5 Organisationens vinst

Hypotes fyra behandlar, revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens vinst. Organisationens vinst innebär resultatet som organisationen uppvisade år 2006. Antagandet består av att ju högre resultat en organisation redovisar desto mindre påverkas organisationen av sin revisor. Organisationens redovisade resultat före skatt för år 2006 efterfrågas i webbenkätundersökningen genom en öppen fråga för möjlighet till så stor varians som möjligt. Frågan ska besvaras med resultat före skatt eftersom organisation kan ha valt att betala en högre skatt för att slippa framtida restskatt. Detta resultatmått användes då det inte är lika manipulerbart och ger en mer rättvisande bild av organisationen. En mothypotes till hypotes fyra är revisorns påverkan är positivt korrelerat med organisationens vinst. Frågan anses vara tillräcklig för att kunna testas i relation till en av uppsatsens hypotes.

4.5.6 Uthyrning av redovisningsfunktionen

Hypotesen känneteckens av att revisorns påverkan är negativt korrelerat med outsourcing av redovisning. Detta innebär att en organisation som hyr ut sin redovisningsfunktion påverkas mindre av sin revisor än en organisation som inte hyr ut sin redovisningsfunktion. Utifrån detta är det lämpligt att testa om organisationen hyr ut sin redovisningsfunktion eller inte. I enkätundersökningen består svarsalternativen av Ja och Nej eftersom antingen hyr företaget ut sin redovisningsfunktion eller inte. Svaresproblematiken gällande denna fråga skulle kunna vara om respondenten inte vet vad det engelska uttrycket outsourcing innebär eller missförstår frågan då organisationen exempelvis hyr ut någon av sina andra funktioner. Trots detta efterfrågas respondentens befattning inledande i enkäten och informationsbrevet riktas till organisationen ekonomiansvarige person och då enkäten riktar sig till ekonomer förväntas respondenten inneha kunskap gällande det engelska begreppet outsourcing.

4.5.7 Samarbete mellan extern- och internrevisor

Hypotes sex lyder enligt följande, revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan internrevisor och externrevisor. Detta innebär att en organisation där extern- och internrevisor besöker och kommunicerar med varandra kontinuerligt påverkas mer av sin revisor än en organisation där extern- och internrevisor inte besöker varandra lika ofta. Kvaliteten på samarbetet mellan internrevisor och externrevisor mäts genom två delfrågor, bestående av hur ofta internrevisor och externrevisor besöker varandra och hur ofta internrevisor och externrevisor har kontakt med varandra, via telefon, E-mail eller brevpost. Båda frågorna efterfrågas genom enkätundersökningen och svarsalternativen på frågorna kän-

netecknas av antalet gånger per år. Den problematik gällande svarsalternativen som kan uppkomma kan vara att respondenten inte vet hur ofta intern- och externrevisorn besöker varandra samt kommunicerar och endast svarar något som passar. Frågorna gällande antal besök och hur ofta kommunikation sker sammanställs som samarbete. Det kan ifrågasättas om samarbete kan ske på ett annat sätt. Därför innefattar kommunikation såväl kommunikation via telefon som brevpost och E-mail. Alternativet till att mäta samarbetet mellan extern- och internrevisorn skulle kunna vara att ställa frågor kring samarbetet, hur det upplevs fungera och utmärker sig.

4.5.8 Samarbete mellan externrevisorn och organisationens ledning

Hypotesen innefattar revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan organisationens ledning och externrevisorn. Detta innebär att förekommer det ett välfungerande samarbete mellan externrevisorn och organisationens ledning påverkas organisationen mer av sin revisor än om det inte finns ett välfungerande samarbete mellan parterna. Kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och ledningen mäts genom två delfrågor bestående av hur ofta externrevisorn och ledningen besöker varandra och hur ofta de kommunicerar på annat sätt, via telefon, E-mail eller brevpost. Svarsalternativen på frågorna är antal gånger per år. Gällande svarsalternativen finns det viss problematik som kännetecknas av att respondent inte har kunskap i hur många gånger externrevisorn och ledningen besöker samt kommunicerar med varandra. Respondenten svarar vad som passar eller utelämnar frågan. Alternativa frågor som skulle kunna ställas är hur samarbetet mellan externrevisorn fungerar och hur samarbetet mellan parterna kommer till uttryck. Trots eventuella svarsproblem och alternativa frågeställningar anses frågorna känneteckna samarbetet mellan externrevisorn och ledningen, då kommunikation innefattar såväl kommunikation via telefon, brevpost som E-mail.

4.5.9 Kommunikation mellan externrevisorn och organisationen.

Förekommer det en välfungerande kommunikation mellan externrevisorn och organisationen påverkas organisationen mer av sin revisor än om ingen kommunikation sker mellan parterna. Detta kännetecknas i hypotes åtta. Välfungerande kommunikation innebär att externrevisorn kan kommunicera problemfritt med organisationen. Problemfritt kännetecknas av att inga missförstånd uppstår, inga kommunikationsstörningar samt lättillgänglighet gällande kontaktbarhet hos båda parterna. Kommunikationen mellan organisationen och externrevisorn mäts i kommunikation via telefon, E-mail och brevpost i antal gånger per år. Även ägarnas kommu-

nikation med de anställda i organisationen berör en välfungerande kommunikation, då detta bottnar i organisationens totala kommunikation. Frågan kännetecknades av hur ofta ägarna och de anställda i en organisation kommunicerar med varandra och mäts även i detta fall genom antal gånger per år. Svarsproblemet gällande svarsalternativen är likartat ovanstående fall, det vill säga att respondenten inte innehar kunskap att besvara frågan. Ett antagande görs av respondenten och ett missvisande svar kan uppstå. Då frågorna beror på såväl besök som kommunikation i form av brevpост, telefon och E-mail anses frågorna täcka in hypotesen.

4.5.10 Revisorns besök på organisationen

Revisorns påverkan är positivt korrelerat med revisorns fysiska besök på organisationen. Detta är hypotes nio och innebär att ju oftare revisorn besöker organisationen desto mer påverkas organisationen av revisorn än en organisation där revisorn inte gör besök i samma utsträckning. Revisorns besök på organisationen definieras som revisorns vistelse i de lokaler där organisationen bedriver sin verksamhet. I webbenkäten efterfrågas hur ofta organisationens revisor besöker organisationen. Svarsalternativen består av antal gånger per år. Respondenten kanske inte innehar kännedom eller möjlighet att inhämta kunskap om hur ofta revisorn besöker organisationen och utifrån detta uppstår ett svarsproblem.

4.5.11 Ägarnas fysiska besök på organisationen

Besöker ägarna organisationen ofta påverkas organisationen mindre av sin revisor än en organisation där ägarna inte besöker verksamheten lika ofta. Detta resonemang presenteras i hypotes tio. Fysiska besök som ägaren gör på organisationen definieras som att ägaren vistas i de lokaler där verksamheten bedrivs. Ägarnas fysiska besök på organisationen efterfrågas i enkätundersökningen och mäts i antal gånger per år. Svarsproblematiken gällande denna fråga skulle kunna vara att respondenten inte innehar kännedom och inte har möjlighet att inhämta kunskap om hur ofta ägarna besöker organisationen. Ett alternativ till denna frågeställning skulle kunna vara hur ägarnas närvaro och engagemang i organisationen uttrycker sig. Relateras ägandeskapet till ett aktiebolag finns det svarsproblematik gällande att det finns delägare som aldrig besöker organisationen medan det finns ägare som besöker organisationen dagligen.

4.6 Validitet och Reliabilitet

Beträffande reliabiliteten kan det konstateras att undersökningsresultatet kan upprepas om studien läggs upp på ett likartat sätt (Christensen, et. al. 2001). Möjligheten att stärka reliabiliteten är att beakta att informationen kommer från säkra källor (Blank, 2006). Detta har praktiserats genom att inledningsvis i enkäten försäkra att det är en person med behörighet som är respondent.

Validitet innebär att det som var avsett att mätas faktiskt har blivit mätt med perfekt precision (Christensen, et al. 2001). För att öka undersökningens validitet det vill säga att öka trovärdigheten för enkätfrågorna genomfördes innan enkätundersökningen tre expertintervjuer. Detta för att frågorna som ställs ska mäta vad som avses att mätas. Vidare genomfördes även analyser med flera olika metoder för möjlighet att säkerställa resultatet. Detta innebär att flera analyser testas för att se om de ger likvärdiga resultat så det inte är en analysmodell som inte kan användas gällande en variabel och på så sätt ger ett avvisande resultat. Enligt Blank (2006) kan bortfall beaktas som ett hot mot validiteten. För att minska bortfallet har två påminnelsebrev skickats ut till samtliga respondenter (Bilaga 5). Vidare har även två frågor som missuppfattades på enkäten plockats bort för att det inte upplevs ha mätt det som avsetts att mätas och kan därigenom ge ett missvisande resultat.

4.7 Bortfall

När webbenkäten sändes iväg uppkom ett första bortfall, det vill säga de mailadresser som var fel i affärsdata och som inte kunde sändas, vilka var 23 stycken. Vidare räknas även svar som inkom efter avslutad undersökning, det vill säga tre stycken, som bortfall. Urvalets bortfall kan fastställas till 88,77 % (Figur 2). Bortfallet kan bero på att det saknas intresse att besvara enkäten, att respondenten inte besvarar enkäten på grund av tidsbrist samt att fel person fått webbenkäten och inte skickat den vidare till behörig respondent. Christensen et. al. (2001) menar att bortfall till stor del beror på respondentens brist på engagemang i undersökningen.

Totalt i urvalet	374
Bortfall:	
Inaktiva mailadresser	23
Svar inkomna för sent	3
Antal som ej ville medverka	306
	332
Summa svar	42

Figur 2: Bortfallsanalys

Vidare kan även ett bortfall gällande enkätfrågornas formulering utläsas. En av frågorna i enkäten bestod av att rangordna organisationens intressenter gällande deras betydelsegrad. Det innebär att den intressent som får nummer ett anses vara av mest betydelse för organisationen och den intressent som får nummer sju anses vara av minst betydelse för organisationen. Denna frågans utformning missuppfattades av respondenterna eller så rangordnade respondenterna inte frågan på grund av tidsbrist. Det skulle även kunna vara så att organisationen anser alla sina intressenter lika betydelsefulla och av detta resonemang valt att inte besvara frågan. För få svar erhöles gällande frågan att rangordna intressenterna utifrån en betydelsegrad och därför uteslöts frågan ur undersökningen. Ett uteslutande av denna fråga medförde att även efterföljande följdfråga angående om organisationen utformar extra frivillig information utöver det som krävs enligt lag och praxis till den intressent som anses vara av störst betydelse fick uteslutas. Detta därför att det finns en risk att respondenterna inte svarat korrekt då det funnits missuppfattning gällande rangordningen av den föregående frågan. Vidare har det konstateras att det funnits personer som besvarat frågan om frivillig information lämnas till den mest betydelsefullaste respondenten trots att ingen rangordning presenterats och därigenom besvarats. Även denna fråga betraktas som ett bortfall.

4.8 Kapitelsammanfattning

Undersökningen utgår från en tvärsnittsansats och undersöker revisorns påverkan på organisationen. En undersökning kännetecknande av ett urval har genomförts där 374 stora respektive små organisationer valts ut. Data har insamlats genom webbenkät och expertintervju. Bortfallet i urvalet är 88,77 % och kan bero på såväl brist på respondentens engagemang som tidsbrist hos respondenten.

5. Analys

I detta kapitel testas hypoteserna för att kunna säkerställa om ett statsiktiskt samband förekommer eller inte. Analyser med tillhörande tester som genomförts mellan den beroende variabeln revisorns påverkan och de olika oberoende variablerna presenteras i detta kapitel. Resultatet presenteras i tabellform som efterföljs av kortfattade kommentarer. Utveckling av kommentarerna presenteras i nästa avsnitt med benämning slutsats.

5.1 Inledning

Datamaterialet har behandlats med såväl bivariata tester som multipla regressionsanalyser. För att testa om normalfördelning förelåg mellan variablerna eller inte genomfördes ett Kolmogorov-Smirnov test. Det framkom att den beroende variabeln är normalfördelad medan det finns en variation i normalfördelningen gällande de oberoende variablerna. Den beroende variabeln är revisorns påverkan på organisationen medan de oberoende variablerna består av bland annat organisationens storlek, organisationens ägarantal samt om organisationen använder outsourcing eller inte. Vidare består de oberoende variablerna även av organisationens redovisade resultat, trovärdighet mot externa intressenter samt samarbetet mellan extern- och internrevisor. Även kommunikation mellan externrevisor och organisation, samarbete mellan externrevisor och ledning samt revisorns besök på organisationen är oberoende variabler. Slutligen beaktas även ägarnas besök på organisationen som en oberoende variabel.

One-Way ANOVA analys användes när gruppering av svarsalternativen förekom och den beroende variabeln var normalfördelad. När det inte förelåg gruppindelning av svarsalternativen användes regressionsanalys. Gällande dummyvariabel användes Independent - Samples T test.

För att inte förkasta hypoteser om svaga samband påvisas, har tester som ingår i analysen gjorts med intervall där mindre än 0,05 bedöms som starkt signifikant och 0,10 som svagt signifikant (Axelsson, Broberg, & Schéle, 2005, Blank, 2006, Broberg, 2006). Analyskapitlet inleds med beskrivande statistik över den oberoende variabeln och de beroende variablerna (Tabell 1).

5.1.1 Beskrivande statistik

Den beroende variabeln total påverkan har ett medelvärde och en standardavvikelse som antyder en låg varians mellan organisationerna. Antal anställda, omsättning i miljoner kronor samt resultat år 2006 uppvisar alla en hög standardavvikelse vilket tyder på att det är stora variationer mellan organisationerna. Att antal ägare har en hög varians har sin förklaring i två extremvärden som höjer medelvärde och standardavvikelse avsevärt. 59,5 % uppger att de lämnar ut frivillig information utöver vad som krävs i lag. 16,6 % uppger att de outsourcar sin redovisnings funktion. Endast 16,6 % av de tillfrågade organisationerna i undersökningen uppger att de har en internrevisor. Detta faktum förklarar det låga medelvärdet på variabelerna besök mellan extern- och internrevisor samt kommunikation mellan extern- och internrevisor (Tabell 1).

Tabell 1: Inledande statistik beroende variabel och oberoende variabler

Variabel	Antal	Min	Max	Medel	Standard Avvikelse
Total påverkan	42	1	4,29	2,53	1
Antal anställda	42	1	600	71,55	124,19
Omsättning i Mkr	42	0,5	700	106,49	164,02
Resultat 2006	42	0	50000000	6270025,1	12462774
Antal ägare	42	1	8500	212,9	1311,02
Besök ägare	42	1	5	3,93	1,73
Kommunikation ägare och anställda	42	0	5	3,98	1,76
Besök externrevisor och ledning	42	0	5	2,93	1,57
Kommunikation externrevisor och ledning	42	1	4	2	1,15
Frivillig information	42	1	2	1,4	0,5
Outsourcing	42	1	2	1,83	0,38
Besök extern- och internrevisor	42	0	5	0,33	1
Kommunikation extern- och internrevisor	42	0	3	0,29	0,83
Besök externrevisor och organisation	42	0	5	2,33	1,76
Kommunikation externrevisor och organisation	42	0	4	1,93	1,24

5.2 Analysens upplägg

Dispositionen av det fortsatta kapitlet är som följer. Först uppvisas korrelationer mellan variabelerna i en korrelationsmatris. Därefter följer multipel regressionsanalys och resultaten kommenteras. Slutligen presenteras den bivariata hypotesprövningen. För varje hypotes redogörs resultatet från den bivariata analysen, vilket innebär att den beroende variabeln testats separat

mot en oberoende variabel. I de fall variabeln tagits med i den multipla regressionsanalysen redovisas även resultatet från denna.

I Tabell 2 kan utläsas att den variabel som mest samverkar med den beroende variabeln total påverkan är kommunikation mellan externrevisor och organisationen (0,455), följt av frivillig information (0,403). Även kommunikation mellan externrevisor och ledningen, besök av externrevisor på organisationen och organisationens storlek korrelerar med revisorns totala påverkan. Där värdet är 0,400 eller högre finns en stark korrelation där signifikansen är mellan 0,000 och 0,008. Ju lägre värdet är desto lägre är signifikansen, där värdet är 0,308 och upp till 0,399 är signifikansen mellan 0,015 och 0,047. Är värdet 0,272 och upp till 0,303 är signifikansen mellan 0,052 och 0,08, det vill säga svagt signifikant. Matrisen visar att multikollinearitet förekommer mellan flera av de oberoende variablerna, framförallt besök och kommunikation mellan extern- och internrevisor (0,998), där signifikansen är 0,000. Kommunikation mellan externrevisor och organisationen är starkt korrelerat med besök och kommunikation mellan externrevisor och ledning, båda med korrelationen 0,000. Multikollineariteten kommer att behandlas senare i analysen.

Tabell 2: Korrelationsmatris

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Total påverkan	1													
2. Antal ägare	0,064	1												
3. Ägarebesök	-0,008	0,340**	1											
4. Komm äg/anst	0,230	0,085	0,529***	1										
5. Besök ext/ledn	0,256	0,119	0,131	0,016	1									
6. Komm ext/ledn	0,367**	0,029	0,055	0,029	0,686***	1								
7. Frivillig info	-0,403***	-0,076	-0,053	0,086	-0,308**	-0,272*	1							
8. Outsourcing	-0,092	0,000	-0,13	-0,151	0,167	0,273*	-0,022	1						
9. Besök ext/int	0,056	-0,091	-0,073	-0,027	-0,004	0,085	-0,303*	0,164	1					
10. Komm ext/int	0,057	-0,087	-0,067	0,086	-0,007	0,085	-0,303*	0,164	0,998***	1				
11. Besök ext/org	0,338**	0,177	-0,144	-0,039	0,548***	0,446***	-0,225	0,167	-0,158	-0,149	1			
12. Komm ext/org	0,455***	0,113	0,012	-0,019	0,713***	0,825***	-0,360**	0,21	0,118	0,120	0,635***	1		
13. Litet/stort	0,363**	-0,109	-0,373**	-0,128	0,226	0,162	-0,210	0,067	0,04	0,033	0,446***	0,299*	1	
14. Resultat	0,274*	-0,005	0,215	-0,151	0,174	0,313**	-0,136	0,309**	0,004	0,007	0,566***	0,361**	0,475***	1

*** Korrelationen är signifikant på 0,001 nivån (2-sidig)

** Korrelationen är signifikant på 0,05 nivån (2-sidig)

* Korrelationen är signifikant på 0,10 nivån (2-sidig)

5.3 Multipel regressionsanalys

Multipel regressionsanalys innebär att den beroende variabeln testas samtidigt mot alla oberoende variabler och visar om såväl hela modellen som de oberoende variablerna är signifikanta. Genom den multipla analysen kan sedan avgöras hur de olika variablerna påverkar revisorns totala påverkan. Eftersom extremvärden gällande ägarantalet inte hade någon inverkan på resultatet behölls dessa i analysen. Den multipla regressionsanalysen testades både på ursprungliga kategorier och genom omgrupperingar.

Det finns en möjlighet att besök och kommunikation mellan externrevisor och ledning, externrevisor och internrevisor och slutligen externrevisor och organisationen är ett mått på samarbete. Detta framkom då reliabilitetsanalys gjordes mellan variablerna. Det anses föreligga hög reliabilitet vid värden över 0,7. Då besök och kommunikation mellan externrevisor och organisationen hade hög reliabilitet (0,716) adderades dessa variabler till en variabel som blev ett totalt mått för samarbetet mellan externrevisor och organisationen. Även extern- och internrevisorns besök och kommunikation som hade en ännu högre reliabilitet (0,956) adderades till ett mått på samarbete. Att dessa samvarierade kan bero på att det var få av företagen som uppgav att de har en internrevisor. De som däremot har en internrevisor uppgav att de får flera besök av denne och har kontinuerlig kommunikation under ett år, det vill säga ett nära samarbete. Slutligen uppvisade även besök och kommunikation mellan externrevisor och organisationens ledning en hög reliabilitet (0,775), även dessa variabler adderades till ett mått på samarbete.

För att kunna förstå modellen kan nämnas att VIF-värdet ska vara under 2,5 och Tolerance ska vara så nära 1 som möjligt. Vidare skall även signifikans helst påvisas och B som visar riktningskoefficient ska stämma överens med hypotesens antagna riktningskoefficient, huruvida denna är positiv eller negativ (Broberg, P. (2007-11-13). Personlig kommunikation. Kristianstad).

Hela modellen i Tabell 3 är signifikant både på 0,10 nivån och på 0,05 nivån. Den justerade förklaringsgraden 0,357 anger i vilken omfattning de oberoende variablerna förklarar revisorn total påverkan. Hela modellen är starkt signifikant (0,002). Signifikanta blev variablerna frivillig information, kommunikation mellan ägare och anställda samt samarbete mellan extern-

revisor och organisation. Toleransvärdet för variabeln ägarbesök är lågt vilket tyder på att denna korrelerar med variabeln liten och stor organisation som även har ett lågt toleransvärde.

Tabell 3: Revisorns totala påverkan.

Oberoende variabler	Koefficient	Signifikans	Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	2,915	0,003		
Outsourcing	-0,391	0,262	0,943	1,060
Frivillig information	-0,566	0,043	0,881	1,134
Kommunikation ägare och anställda	0,249	0,007	0,671	1,490
Samarbete externrevisor och organisation	0,146	0,014	0,692	1,446
Redovisat resultat år 2006	-1,414	0,249	0,699	2,430
Liten och stor organisation	0,379	0,261	0,611	1,638
Ägarbesök	-0,135	0,177	0,554	1,806

F-värde: 4,25

Förklaringsgrad: 0,467

Förklaringsgrad_{just}: 0,357

Signifikans: 0,002

5.3.1 Omgrupperade variabler

För möjlighet att testa om den multipla regressionsanalysen kunde förbättras ändrades svarsalternativen som tidigare varit grupperade i fem eller sex kategorier till dummyvariabler, det vill säga två kategorier. För att vara konsekvent gällande kategoriseringen, ändrades de två lägsta variablerna till sällan och de tre eller fyra högre variablerna till ofta. Andra grupperingar testades även men uppfattningen var att den gruppering som presenteras är mest rättvisande.

Kategorierna gällande antalet ägarbesök och ägarkommunikation omgrupperades så att 0-10 ggr/år blev sällan då ägarbesök mindre än en gång i månaden är att besöka organisationen sällan. 11-41 ggr/år eller fler blev ofta. Även besök av ledning, internrevisor och externrevisor ändrades, så att 0-1 ggr/år det vill säga de två lägsta kategorierna blev sällan och 2-5 ggr/år eller fler det vill säga de fyra högsta kategorierna blev ofta. Kommunikation mellan externrevisor och ledning, externrevisor och internrevisor samt externrevisor och organisationen ändrades så att 0-5 ggr/år blev sällan och 6-16 ggr/år eller fler blev ofta.

En reliabilitetsanalys utfördes gällande besök och kommunikation mellan externrevisor och ledning, externrevisor och internrevisor och slutligen externrevisor och organisationen. Som tidigare nämnt anses ett mått högre än 0,7 inneha hög reliabilitet. Då hög reliabilitet (0,935) uppkom mellan extern- och internrevisorns besök och kommunikation adderades dessa till ett

samlat mått på samarbete. Att dessa samvarierade kan bero på, som tidigare nämnt, att det var få av företagen som har en internrevisor. De som däremot uppgav att de har en internrevisor får flera besök av denne och har kontinuerlig kommunikation under ett år, det vill säga ett nära samarbete. Besök och kommunikation mellan externrevisorn och organisationen (0,527) respektive besök och kommunikation mellan externrevisorn och ledningen (0,638) hade lägre reliabilitet och kunde således förbli olika variabler.

Resultatet av omgrupperingen visar i tabell 4 att modellen minskade med en variabel. Kommunikation mellan ägare och anställda, frivillig information, outsourcing och liten och stor organisation återfanns även i tabell 3. Till skillnad från tabell 3 blev variabeln liten och stor organisation signifikant och variabeln outsourcings signifikans förbättrades. Frivillig information ändrades knappt märkbart, vilket tyder på att denna variabel är stabil. Modellen resulterade i högre toleransvärden vilket tyder på att ingen multikollinaritet förekommer. Signifikansen var 0,001 och ett knappt märkbart högre förklaringsvärde uppvisades.

Tabell 4: Revisorns totala påverkan – Omgruppering

Oberoende variabler	Koefficient	Signifikans	Toleransvärde	VIF-värde
Konstant	3,313	0,000		
Kommunikation ägare och anställda	0,728	0,027	0,992	1,008
Besök externrevisor och ledning	-0,386	0,279	0,680	1,471
Kommunikation externrevisorn och ledning	0,848	0,007	0,705	1,419
Frivillig information	-0,562	0,049	0,831	1,203
Outsourcing	-0,498	0,183	0,816	1,226
Liten och stor organisation	0,517	0,061	0,926	1,079

F-värde: 4,93

Förklaringsgrad: 0,458

Förklaringsgrad_{just}: 0,365

Signifikans: 0,001

5.4 Bivariat hypotesprövning

Hypotes 1: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens storlek.

En organisation storlek bestäms av organisationens omsättning i kronor och antalet anställda. Dessa variabler sammanställdes och en kodning konstruerades bestående av kategorierna litet och stort. Därefter genomfördes ett Independent-Samples T test och stark signifikans mellan variablerna kunde utläsas (Tabell 5). Variabeln finns med i båda de multipla regressionsana-

lyserna. Då storlek korrelerar med ägarbesök i tabell 3 är variabeln inte signifikant men svag signifikans kan utläsas i tabell 4. Sambandet är inte tillräckligt starkt för att kunna påvisa att storleken förklarar revisorns påverkan. Sambandet var även positivt korrelerat vilket innebär att hypotes 1 förkastas (Tabell 2).

Tabell 5: Revisorns totala påverkan vs. storlek på organisationen

Storlek på företag	Antal företag	Medelvärde
Litet	27	2,275
Stort	15	3,002

Independent-Samples T Test: Signifikans (0,012)

Hypotes 2: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med antalet ägare i organisationen.

Antalet ägare i organisationen testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en regressionsanalys. Ingen signifikans gällande sambandet mellan variablerna påträffades (Tabell 6). Detta medför att en organisation med ett mindre antal ägare inte påverkas mer av sin revisor än en organisation som har ett stort antal ägare. Hypotes 2 måste därför förkastas.

Hypotesen testades även utan extremvärdena 350 och 8500 ägare. Gränsdragningen sattes vid 21 ägare då detta var det tredje högsta värdet. Trots att extremvärdena plockades bort blev resultatet likartat, det vill säga ingen signifikans påträffades. Extremvärdena har ingen betydelse för sambandet. Detta innebär återigen att en organisation med ett mindre antal ägare inte påverkas mer av sin revisor än en organisation som har ett större antal ägare. Korrelationskoefficienten är dock positiv (Tabell 2).

Tabell 6: Revisorns totala påverkan vs. antalet ägare.

Antal Ägare	Antal företag	Medelvärde
1	18	2,549
2	13	2,275
3	5	2,8
4	3	3,193
21	1	2,71
350	1	1,710
8500	1	3

ANOVA-test: Signifikans (0,67)

Hypotes 3: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens trovärdighet mot deras externa intressenter.

Organisationens val att utge frivillig information testades mot revisorns påverkan på organisationen med ett Independent-Samples T test. Då stark signifikans påträffades kan det konstateras att revisorns påverkan är större då företaget lämnar frivillig information (Tabell 7). Signifikans och även höga toleransvärden återfanns i de båda multipla regressionsanalyserna, vilket tyder på att denna variabel är stabil och har en inverkan på revisorns påverkan. Sambandet var negativt vilket innebär att hypotes 3 inte förkastas.

Tabell 7: Revisorns totala påverkan vs. frivillig information.

Frivillig information	Antal företag	Medelvärde
Ja	25	2,848
Nej	17	2,075

Independent Samples T test: Signifikans (0,012)

Hypotes 4: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med organisationens vinst.

Hypotes 4 b: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med organisationens vinst.

Organisationens redovisade resultat år 2006 testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en regressionsanalys. Sambandet mellan variablerna är inte signifikant, det vill säga en organisation som redovisar ett lägre resultat påverkas inte mer av sin revisor än vad en organisation som redovisar ett högre resultat gör (Tabell 8). Hypotes 4 och även 4b måste därför förkastas.

Tabell 8: Revisorns totala påverkan vs. resultat.

Redovisat resultat	Antal företag	Korrelation
0-50 Mkr	42	0,274

Regression: Signifikans (0,453)

Även organisationens vinstmarginal testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en regressionsanalys. Avsikten var att testa om skillnader förelåg och signifikansen kunde förbättras. Signifikansen försämrades till 0,738, vilket innebär att en organisation som har en låg vinstmarginal inte påverkas mer av sin revisor än en organisation som har en hög vinstmarginal. Hypotes 4 och 4b måste återigen förkastas.

Hypotes 5: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med outsourcing av redovisning.

Det anses vara av intresse att ta del av om en organisation som använder sig av outsourcing gällande sin redovisningsfunktion påverkas mindre av revisorn än en organisation som inte använder outsourcing. Utifrån detta testades förekommande av outsourcing mot revisorns påverkan. Då svarsalternativen kännetecknades av en dummyvariabel och den beroende variabeln var normalfördelad användes ett Independent-Samples T test. Ingen signifikans mellan variablerna påträffades (Tabell 9). Något samband mellan outsourcing och revisorns påverkan på organisationen kan inte fastställas, sker outsourcing påverkar revisorn varken organisationen mer eller mindre. Hypotes 5 måste således förkastas.

Tabell 9: Revisorns totala påverkan vs. outsourcing.

Outsourcing	Antal företag	Medelvärde
Ja	7	2,740
Nej	35	2,494

Independent Samples T test: Signifikans (0,560)

Hypotes 6: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och internrevisorn.

Kvaliteten på samarbetet består av två variabler, besök och kommunikation. Besök som görs mellan internrevisorn och externrevisorn testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en One-Way ANOVA analys. Signifikans påträffades inte mellan variablerna (Tabell 10). Detta innebär att samband inte kan fastställas mellan hur ofta en internrevisor och externrevisor besöker varandra och revisorns påverkan på organisationen.

Tabell 10: Revisorns totala påverkan vs. besök mellan extern- och internrevisor.

Besök extern- och internrevisor	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	37	2,522
2ggr/år	3	2,190
3ggr/år	1	2,860
5ggr/år	1	3,710

ANOVA-test: Signifikans (0,622)

Vidare är det av intresse att även beakta hur revisorn påverkar den reviderade organisationen utifrån hur kommunikationen mellan internrevisorn och externrevisorn fungerar. Därför testades kommunikation genom telefon, e-mail och brevpост mot revisorns påverkan på organisationen. Detta genomfördes genom en One-Way ANOVA analys. Signifikans kunde inte på-

träffas (Tabell 11). Resultatet blir då att samband inte kan påvisas gällande kommunikationen mellan internrevisor och externrevisor och huruvida organisationen påverkas av revisorn eller inte.

Tabell 11: Revisorn totala påverkan vs. kommunikation mellan extern- och internrevisor.

Kommunikation extern- och internrevisor	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	37	2,522
1-5ggr/år	1	2,290
6-10ggr/år	1	1,140
11-15ggr/år	3	3,237

ANOVA-test: Signifikans (0,334)

En reliabilitetsanalys genomfördes för att se om variablerna besök och kommunikation observerar samma eller liknande fenomen. I denna reliabilitetsanalys var värdet 0,75 vilket innebär att dessa båda variabler kan tänkas mäta liknande fenomen. Hade reliabilitetsvärdet varit högre hade sannolikheten varit att variablerna observerat samma fenomen. Variablerna besök och kommunikation sammanställdes till en variabel men ingen signifikans påträffades och hypotes 6 måste därför förkastas.

Hypotes 7: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med kvaliteten på samarbetet mellan externrevisor och organisationens ledning.

Kvaliteten på samarbetet mäts genom två variabler, besök och kommunikation. Externrevisorns besök med ledningen testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en One-Way ANOVA analys. Ingen signifikans mellan variablerna påträffades (Tabell 12). Detta innebär att en organisation vars externrevisor och ledning besöker varandra ofta inte påverkas mer av revisorn än en organisation där externrevisor och ledning inte besöker varandra lika ofta.

Tabell 12: Revisorns totala påverkan vs. besök mellan externrevisor och ledning.

Besök externrevisor och ledning	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	1	1
1 gång/år	9	2,480
2ggr/år	9	2,319
3ggr/år	6	2,308
4ggr/år	7	2,549
5ggr/år eller fler	10	3,058

ANOVA-test: Signifikans (0,334)

Kommunikationen mellan externrevisor och ledningen testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en One-Way ANOVA analys. Stark signifikans mellan variablerna påträffades (Tabell 13). Även i den multipla regressionsanalysen påträffades signifikans (Tabell 4). Detta innebär att ju oftare externrevisor och ledningen kommunicerar med varandra desto mer påverkas organisationen av revisorn. Korrelationskoefficienten blev positiv (Tabell 2).

Tabell 13: Revisorns totala påverkan vs. kommunikation mellan externrevisor och ledning.

Kommunikation externrevisor och ledning	Antal företag	Medelvärde
1-5ggr/år	20	2,095
6-10ggr/år	9	3,220
11-15ggr/år	6	2,072
16ggr/år eller fler	7	3,307

ANOVA-test: Signifikans (0,002)

Även här testades om samvarians kunde påträffas mellan de båda variablerna, det vill säga att de mäter samma eller liknande fenomen. En hög samvarians påträffades och variablerna gjordes om till en gemensam variabel det vill säga kommunikation och besök blev kvaliteten på samarbetet. Detta resulterade i att signifikans påträffades och att sambandet är positivt (0,351) vilket innebär att hypotesen inte kan förkastas (Tabell 13b).

Tabell 13b: Revisorns totala påverkan vs. samarbetet mellan externrevisor och ledning

Samarbete externrevisor och ledning	Antal företag	Medelvärde
0	1	1
2	8	2,398
3	7	2,45
4	3	1,333
5	8	2,553
6	2	3,425
7	4	2,713
8	4	2,358
9	5	3,516

Regression: Signifikans (0,022)

Hypotes 8: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med välfungerande kommunikation mellan externrevisor och organisationen.

I denna hypotes mäts två variabler, kommunikation mellan organisationens ägare och anställda och kommunikation mellan externrevisor och organisation. One-Way ANOVA analys utfördes separat för båda variablerna. Kommunikationen mellan organisationens ägare och anställda beskriver den interna kommunikationen, medan kommunikationen mellan organisatio-

nen (intern kommunikation) och externrevisorn visar extern kommunikation. Ur Tabell 14 kan utläsas att signifikans påträffats, vilket innebär att ju oftare externrevisorn har kontakt med organisationens ägare desto mer kan revisorn påverka organisationen. Stark signifikans kan även utläsas i den multipla regressionsanalysen i Tabell 3 där kommunikation ingår i variabeln samarbete mellan externrevisorn och organisationen. Korrelationskoefficienten är positiv (Tabell 2).

Tabell 14: Revisorns totala påverkan vs. kommunikation mellan externrevisor och organisationen.

Kontakt externrevisor och ägare	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	4	1,5
1-5ggr/år	14	2,299
6-10ggr/år	12	2,534
11-15ggr/år	5	2,942
16ggr/år eller fler	7	3,307

ANOVA-test: Signifikans (0,031)

Tabell 15 visar att inget samband kan påvisas mellan revisorns påverkan på organisationen och organisationens inbördes kommunikation. I de båda multipla regressionsanalyserna kan dock en stark signifikans utläsas gällande kommunikation mellan ägare och anställda och revisorns påverkan (Tabell 3, Tabell 4). Korrelationskoefficienten är positiv (Tabell 2).

Tabell 15: Revisorns totala påverkan vs. kommunikation mellan ägare och anställda.

Kommunikation ägare och anställda	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	3	1,763
1-10ggr/år	5	2,038
11-20ggr/år	1	1,710
21-30ggr/år	1	2,710
31-40ggr/år	3	3,143
41ggr/år eller fler	29	2,660

ANOVA-test: Signifikans (0,398)

Då båda variablerna blev signifikanta i den multipla regressionsanalysen och dessutom med positiva korrelationskoefficienter kan hypotes 8 inte förkastas. Ju mer välfungerande kommunikationen är mellan externrevisorn och organisationen desto mer påverkar revisorn organisationen

Hypotes 9: Revisorns påverkan är positivt korrelerat med revisorns fysiska besök på organisationen.

Externrevisorns besök på organisationen testades mot revisorns påverkan på organisationen genom en One-Way ANOVA analys där svag signifikans påträffades (Tabell 16). Signifikans påträffades även i den multipla regressionsanalysen i Tabell 3 då revisorns besök ingår i variabeln samarbete mellan externrevisor och organisationen. Detta medför att ju fler besök externrevisor gör på organisationen desto mer påverkas organisationen av revisorn. Sambandet är positivt vilket innebär att hypotes 9 inte förkastas (Tabell 2).

Tabell 16: Revisorns totala påverkan vs. externrevisorns besök på organisationen.

Hur ofta besöker er externrevisor organisationen?	Antal företag	Medelvärde
Aldrig	6	1,857
1gång/år	12	2,428
2ggr/år	7	2,224
3ggr/år	4	3,573
4ggr/år	5	2,512
5ggr/år eller fler	8	2,970

ANOVA-test: Signifikans (0,085)

Hypotes 10: Revisorns påverkan är negativt korrelerat med ägarnas fysiska besök på organisationen.

Ägarnas besök på organisationen testas med revisorns påverkan på organisationen genom en One-Way ANOVA analys. Sambandet mellan antalet besök och revisorns påverkan är inte signifikant (Tabell 17). Detta innebär att revisorn inte påverkar organisationen mer ju fler besök ägarna gör på organisationen.

Tabell 17: Revisorns totala påverkan vs. ägarnas besök på organisationen.

Besök organisationens ägare	Antal företag	Medelvärde
1-10ggr/år	9	2,322
11-20ggr/år	3	3,38
41ggr/år eller fler	30	2,514

ANOVA-test: Signifikans (0,286)

Då det inte fanns något linjärt samband testades om ett konkavt samband kunde utläsas. För möjlighet till att testa konkavt samband kategoriserades antal besök om till många/få och medel. Tabell 17b visar att med denna omgruppering kan en stark signifikans påvisas, det vill säga att vid få och många besök från organisationens ägare påverkar revisorn mindre än när

besöksfrekvensen kommer i gruppen medel. Då vi sökte ett negativt linjärt samband förkastas hypotes 10 (Tabell 2).

Tabell 17b: Revisorns totala påverkan vs. ägarnas besök på organisationen.

Besök organisationens ägare	Antal företag	Medelvärde
Många/få	39	2,47
Medel	3	3,38

Independent Samples T test: Signifikans (0,006)

Vidare är det av intresse att belysa antalet ägarbesök i förhållande till organisationens storlek. Som kan utläsas i korrelationsmatrisen (Tabell 2) och även syns i den multipla regressionsanalysen i tabell 3 är ägarbesök och storleken på organisationen korrelerade vilket innebär att dessa har en inbördes påverkan. Genom att testa dessa variabler mot varandra framkom att ett samband kunde säkerställas (signifikans: 0,001). Detta innebär att ägarna i en större organisation besöker verksamheten färre antal gånger än ägarna i en mindre organisation.

5.5 Sammanfattning av hypoteser

H 1: Organisationens storlek -
H 2: Ägarantal +
H 3: Trovärdighet mot intressenter -
H 4: Vinst -
H 4b: Vinst +
H 5: Outsourcing -
H 6: Samarbete extern- och internrevisor +
H 7: Samarbete externrevisor och ledning +
H 8: Kommunikation externrevisor och organisation +
H 9: Besök externrevisor på organisationen +
H 10: Besök ägarna på organisationen -

Analys

H 1: Förkastas
H 2: Förkastas
H 3: Förkastas inte

H 4: Förkastas
H 4b: Förkastas
H 5: Förkastas
H 6: Förkastas

H 7: Förkastas inte

H 8: Förkastas inte

H 9: Förkastas inte

H 10: Förkastas

6. Sammanfattning och slutsatser

Slutligen presenteras en kort sammanfattning av uppsatsen och de slutsatser som kunnat fastställas utifrån analysen. Kapitlet avslutas med förslag till fortsatt forskning.

6.1 Sammanfattning

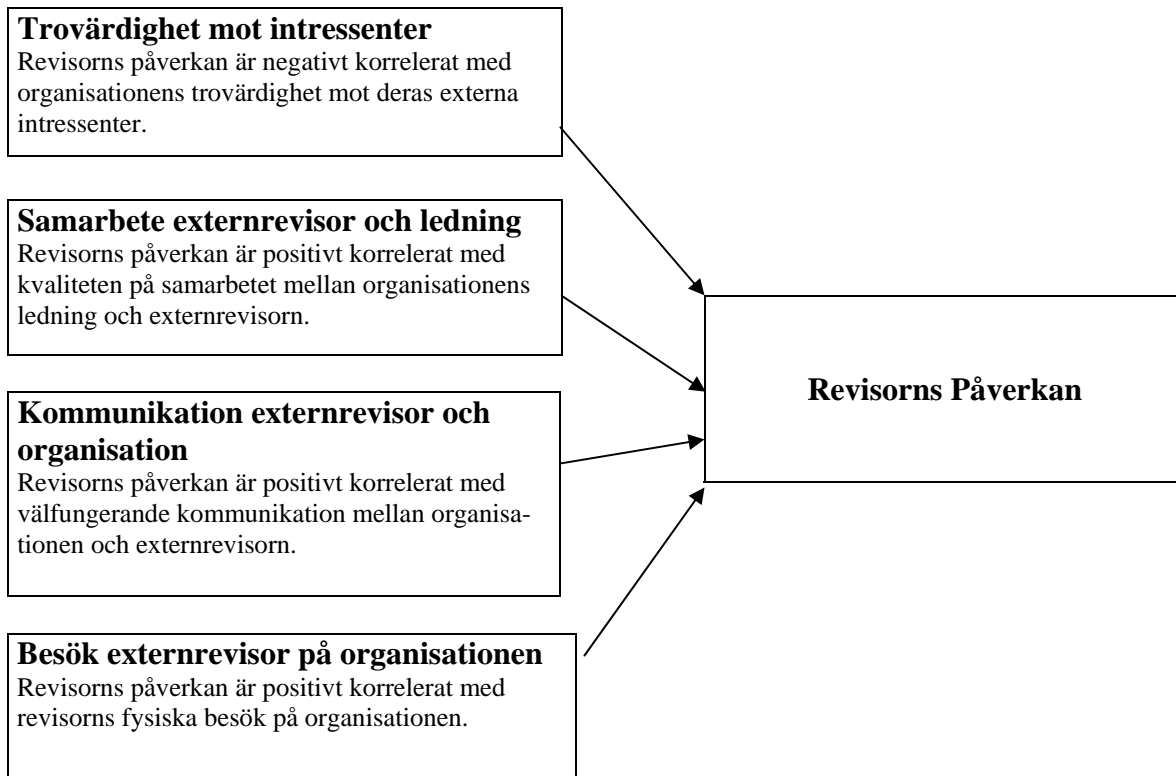
Syftet med uppsatsen är att förklara revisorns påverkan på organisationen. En urvalsundersökning har genomförts där 374 svenska företag medverkar för möjlighet att uppnå målet att dra generella slutsatser.

De faktorer som medför att revisorn påverkar organisationen antogs vara organisationens storlek, ägarantal samt trovärdighet mot externa intressenter. Vidare antogs faktorerna bestå av redovisat resultat, outsourcing och kvaliteten på samarbetet mellan extern- och internrevisorn. Även samarbetet mellan externrevisorn och organisationens ledning, kommunikation mellan externrevisorn och organisationen samt revisorns besök på organisationen antogs som faktorer. Slutligen även antalet besök som ägarna gör på organisationen antogs som faktor. Hypoteser utformades med dessa faktorer i relation till revisorns påverkan på organisationen.

Datainsamlingen utfördes genom en webbenkätundersökning. För möjlighet att konstruera frågor till enkäten genomfördes expertintervjuer med tre revisorer. Då bortfallet var stort gällande frågorna som innefattade rangordning av externa intressenter i betydelsegrad samt om extra frivillig information lämnas till den mest betydelsefulla intressenten uteslöts dessa frågor.

Bivariata tester och en multipel regressionsanalys användes för möjlighet att analysera inkommen data. Av de variabler som testades var det sju stycken som fick förkastas då inget samband kunde utläsas eller då sambandet inte överensstämde med antagen hypotes. Dessa var bland annat antagandet om att organisationens storlek, ägarantalet och organisationens vinst har en inverkan på revisorns påverkan på organisationen.

Resultatet som framkom ur analysen visas nedan i en sammanfattande bild. De faktorer som har en inverkan på revisorns påverkan presenteras:



6.2 Teorin i verkligheten

Det resultat som framkom genom undersökningen är att revisorns påverkan på organisationen beror på organisationens trovärdighet mot intressenter, samarbete mellan externrevisorn och ledningen samt kommunikation mellan externrevisorn och organisationen. Vidare beror revisorns påverkan även på externrevisorns besök på organisationen.

6.2.1 Större organisationer påverkas

En större organisation anses inneha mer kunskap gällande redovisningsområdet och efterfrågar därför inte lika mycket extern kompetens som en mindre organisation (Österlund, & Österlund, 2007). Då det finns en större efterfrågan på extern kompetens gällande redovisningsområdet är organisationen mer benägen att tillvarata råd och påverkas därigenom mer av sin revisor. Genom undersökningen kan motsatsen konstateras, vilket innebär att en större organi-

sation påverkas mer av sin revisor än en mindre organisation. Eriksson (2007) menar att intressentgruppen i form av ägarna tillkommer i stora företag och att dessa inte har någon större insyn i verksamheten till skillnad från i de mindre företagen där ägarna har egen insyn. Att en större organisation påverkas mer av revisorn kan bero på att organisationen redovisar ett högre resultat än en mindre organisation och har därigenom den ekonomiska förutsättningen att påverkas mer av sin revisor än en mindre organisation. Detta utifrån antagandet att revisorns råd som exempelvis ändring av intern kontroll och redovisningsystem är kostsamt.

6.2.2 Ägarantal utan betydelse

Agentteorin förklarar den intressekonflikt som kan uppstå mellan principal och agent, där båda parterna agerar utifrån ett egenintresse med nytto-maximering som huvudsaklig drivkraft (Deegan, & Unerman, 2006). Agenten innehar mer information än principalen och inställningen till riskhantering skiljer sig mellan parterna (Deegan, & Unerman, 2006, Tagesson et al. 2006). I en organisation med flertalet ägare, det vill säga principaler kan konflikter uppstå då nytto-maximering utifrån egenintresse finns hos vardera ägaren. Detta medför att revisorn kan få en avgörande roll i tvisterna. Det har framkommit att revisorns påverkan på organisationen inte kan relateras till ägarantalet i organisationen. Detta innebär att en organisation som har flera ägare inte påverkas mer av sin revisor än en organisation där endast en ägare är verksam. Detta kan bero på att i en organisation med flera ägare finns det någon av ägarna som innehar omfattande kunskap gällande redovisningsområdet och påverkas därför inte av revisorn i samma utsträckning som om inte kunskapen gällande redovisningsområdet funnits. Det skulle även kunna vara så att en organisation med en ägare då ägaren inte innehar kunskap gällande redovisningsområdet tillvaratar revisorns råd då det anses mer kostsamt än att tillhandahålla övrig extern kompetens, exempelvis uthyrning av redovisningsfunktionen. Ägarantalet är inte en förklarande variabel till revisorns påverkan på organisationen.

6.2.3 Öka trovärdighet genom frivillig information

En organisations externa intressenter såsom långivare, aktieägare, leverantörer, kunder/klienter och offentliga organ har ett stort intresse av vad revisorn gör (Bakka, et. al. 2001). Fortlöpande söker organisationer tecken på att de agerar inom de ramar och normer som förväntas av dem, detta enligt legitimitetsteorin. Samhällens ständiga förändring medför att organisationen fortlöpande försäkrar sig om sin legitimitet. För att upprätthålla legitimitet kan organisationen ändra på omgivningens förväntningar. Detta kan göras genom att företaget lämnar ut information som uppskattas av omgivningen för att dölja den information som tro-

ligen inte skulle ha uppskattats. Detta i likhet med intressentteorin som syftar till att göra de mest värdefulla intressenterna tillfredsställda (Deegan, & Unerman, 2006). I resultatet kunde fastställas att det förekommer ett samband mellan revisorns påverkan på organisationen och trovärdigheten mot externa intressenter. Då en organisation har en hög trovärdighet mot externa intressenter påverkar revisorn organisationen mindre än om organisationen haft en låg trovärdighet mot intressenterna. Detta kan bero på att en organisation som har en låg trovärdighet mot intressenterna kanske använder revisorn som ett redskap för att öka trovärdigheten då revisorns råd och rekommendationer tillvaratas och extra frivillig information lämnas. Det kan dock nämnas att frågan som mäter om företaget har hög trovärdighet eller inte mot sina externa intressenter kan ifrågasättas. Då det blev ett bortfall på de övriga två frågorna som skulle mäta trovärdigheten mot de externa intressenterna är resultatet inte klart pålitligt och det enda som med säkerhet kan konstateras är att organisationer som lämnar ut mer information än som krävs i lag påverkas mer av sin externrevisor än en organisation som inte gör det.

6.2.4 Varken hög- eller låg vinst är avgörande

I en organisation där vinsten är låg eller i en organisation som är förlusttyngd är behovet av tips och råd troligtvis stort och viljan att tillämpa råd och rekommendationer från externrevisor stark. Nivån på självförtroendet hos organisationens medarbetare påverkar förmågan att känna tillit till idéer och beslut (Gersne, 2002). Resultatet av undersökningen visade att organisationens vinstnivå inte kan förklara huruvida revisorn påverkar organisationen eller inte. Det kan likaväl vara så att om organisationen påvisar en hög vinst och självförtroendet ökar med vinsten kan ägarna och medarbetarna bli bekväma i situationen och råd från revisorn tillvaratas utan eftertanke. Då varken hög- eller låg vinst kunde visa någon inverkan på revisorns påverkan kan det vara så att en organisation med hög vinst erhåller råd i förhoppning om att uppnå en ännu högre vinst eller att medarbetarna i en organisation med låg vinst inte längre orkar hålla uppe sitt engagemang. Det kan nämnas att ett högt redovisat resultat inte behöver avspegla organisationens framgångar, då vinsten ett år kan påverkas av en hög skatt. Slutligen gällande vinst kan det ifrågasättas om en större organisation har en större möjlighet att uppvisa ett högre resultat än en mindre organisation. Lösningen skulle kunna vara att relatera vinsten till organisationens omsättning. Även i det fall vinsten relaterades till organisationens omsättning förekom inget samband med revisorns påverkan på organisationen.

6.2.5 Insyn i ekonomi eller outsourcing

Den vanligaste anledningen till att organisationer outsourcar delar av sin verksamhet är att de ska minska kostnader för sin kärnverksamhet eller den del de outsourcat (Bengtsson, et. al. 2006). Resultatet av undersökningen visade inte huruvida revisorn påverkar eller inte påverkar en organisation som outsourcat sin ekonomifunktion. Det kan likaväl vara så att organisationen tillvaratar råd och rekommendationer från revisorn då organisationen inte helt förlitar sig på outsourcingföretaget utan själv vill ha insyn i sin ekonomi. Den multipla regressionsanalysen som utförts antyder dock att outsourcing är en variabel som förklarar revisorns påverkan.

6.2.6 Samarbete utan framgång

Det skulle kunna vara mycket möjligt att en god kvalitet på samarbetet mellan extern- och internrevisorn skulle kunna leda till att externrevisorn påverkar organisationen. God kvalitet på samarbetet innebär att flertalet besök görs mellan externrevisorn och internrevisorn och även att kommunikation sker med jämna mellanrum. Internrevisorn kan förse externrevisorn med en stor del av den information som krävs för att revidera organisationen. Effektiv kommunikation mellan extern- och internrevisorn kan även förhindra att arbete upprepas (Månsson, & Thörnqvist, 2004). Gross (2006) menar att externrevisorn påverkar internrevisorn då externrevisorn uppmuntrar internrevisorn till kontroller gällande redovisningen. Internrevisorn har i sin tur möjlighet att påverka organisationen i form av att verka som agent för att uppnå organisationens mål. I undersökningen visades inte att ett gott samarbete har betydelse för externrevisorns påverkan. Anledningen till att analysen inte blev vad som hoppats kan vara att endast sex organisationer av de 42 stycken som besvarat enkäten har en internrevisor. De som svarade att de har en internrevisor svarade även att kontakt sker knappt en gång i månaden, vilket kan anses vara lite för att externrevisor och internrevisor kunna ha någon större påverkan sinsemellan och därmed något samarbete i större utsträckning. Det kan dock konstateras att den organisations internrevisor som hade kontinuerlig kontakt med externrevisorn också påverkades mer än övriga respondenter. Ett större urval hade möjligen givit en bättre bild av verkligheten.

6.2.7 Effektfullt samarbete

Chung, et. al. (2003) presenterar att revisorn tillför den reviderade organisationen maximal nytta vid kontinuerlig kommunikation över året. Samma resonemang har Larsson (2007) om att den reviderade organisationen har förstått innebörden och fördelen med en kontinuerlig

kontakt. Larsson (2007) menar även att revisorns kommunikation med styrelsen i den reviderade organisationen är en viktig faktor som höjer kvaliteten på revisionen. I undersökningen framkommer det att ju oftare externrevisor och ledningen kommunicerar med varandra desto mer påverkan på organisationen har revisorn. Vidare framkom det även att kommunikationsmängden mellan externrevisor och organisationen visade på ett samband och att mängden kommunikation även här skapade en större påverkan från revisorn. Det kan ifrågasättas om de reviderade organisationerna anammat slutsatserna som Chung et. al. (2003) och Larsson (2007) gällande kontinuerlig kommunikation över året. Vidare kan det även antas att många av de råd och rekommendationer revisorn ger är via alternativa kommunikationskanaler, såsom telefon, E-mail och brevpost och förekommer inte vid revisionstillfället.

6.2.8 Besök ger fördelar

Ett av kärnvärdena som skapar förtroende för revisorns yrkesroll, är engagemang. Revisorn bör visa intresse och skaffa kunskap för klientens verksamhet (Eriksson, 2007). Samband kunde påvisas i undersökningen gällande revisorns påverkan och antal besök revisorn gör på organisationen. Detta innebär att ju fler besök revisorn gör på organisationen desto mer påverkan på organisationen har revisorn. En revision som pågår under en dag, en gång om året skapar ingen relation och inget större förtroende mellan parterna. Förhållandet till revisorn kan vara det samma efter revisionsdagen som innan revisionen startade. Pågår däremot revisionen under ett flertal dagar eller om revisorn besöker organisationen vid ett flertal tillfällen kan den reviderade organisationen i högre grad förstå att revisorn inte enbart har en granskande roll utan även en rådgivande roll och kan tillföra organisationen mervärde i form av råd för ökad kompetens.

6.2.9 Medelnärvaro skapar påverkan

Tedenvall & Wendt (2005) presenterade att då de ledande krafterna på ett företag såsom ägare inte är närvarande i hög utsträckning försvinner möjligheten att känna av den stämning som råder inom organisationen. I analysen framkom dock att påverkan från revisorn inte var så stor som antagits initialt vid frånvarande ägare och hypotesen förkastades. Ett konkavt, det vill säga ett utåtvänt samband kunde dock återfinnas, vilket innebär att revisorn påverkar lite vid få och många ägarbesök. Påverkan var dock större vid en medelfrekvens på ägarbesöken. Troligtvis är det så att då ägarna inte är närvarande som ledare skapar organisationen andra ledare och ägarrollen blir ändå uppfylld. Men vid sporadiska besök av ägarna skapas inte nå-

gon intern ledare utan organisationen ser fortfarande ägaren som sin ledare men dock frånvarande och råden från revisorn uppskattas och tillvaratas.

6.2.10 Reflektioner

Då det framkommit några faktorer som förklarar revisorns påverkan på organisationen så återstår det säkerligen fler faktorer att undersöka för att öka förklaringen. Det anses vara av intresse att belysa att revisorns råd och rekommendationer främst innefattar skatter och intern kontroll. Detta framkom dels ur expertintervjuerna men även i webbenkätundersökningen där påverkan var större gällande skatter och intern kontroll. Det kan ifrågasättas om resultatet skilt sig om endast dessa faktorer undersökts i relation till de oberoende variablerna. Detta hade troligtvis resulterat i att fler förklarande faktorer kunnat fastställas.

Vidare anses revisorns påverkan vara svårt att definiera. Det kan ifrågasättas vad påverkan är, kan kommunikation anses vara liktydigt med påverkan då kommunikation i flertalet fall leder till en viss påverkan. För att begränsa definitionen på revisorns påverkan beslöts att påverkan är när revisorn lämnar råd och rekommendationer och organisationen väljer att tillvarata och tillämpa råden eller väljer att avstå från att tillämpa råden. Vid denna begränsning gällande råden uppstår problematiken gällande respondentens upplevelse av revisorns råd och rekommendationer. Det ifrågasätts om vissa respondenter är mer lättpåverkade än andra.

Revisorns oavsiktliga påverkan kännetecknas av ett område som är svårt att undersöka. Svårigheten påträffas i såväl respondentens som revisorns omedvetenhet. Den oavsiktliga påverkan består bland annat av att den reviderade organisationen tillämpar redovisningsmetoder som underlättar för revisorn men kan även bestå av kroppsspråk och personlighet. Det frågas om det finns möjlighet att mäta omedveten påverkan och om det finns kunskap för undersökaren att analysera detta.

Revisorns påverkan på organisationen kan anses som ett känsligt område. Detta då gränsdragningen mellan råd, rekommendationer och rådgivare är hårfin. Denna uppsats behandlar råd och rekommendationer inom ramen för revision och utesluter därför revisorns roll som rådgivare. Det kan ifrågasättas om gränsen mellan revision och rådgivning kan tolkas olika av dagens revisorer och organisationer. Ett råd som lämnas av en revisor som anses vara inom ramen för revision kanske inte upplevs vara inom ramen för revision för en annan revisor. Det

anses därför vara mer relevant att undersökningen utfördes med organisationer men det skulle vara intressant att undersöka revisorns uppfattning gällande påverkan.

6.3 Slutsats

I denna uppsats har det konstaterats att revisorn påverkar den organisation som revideras inom ramen för revision. Påverkan sker såväl avsiktligt som oavsiktligt. Det avsiktliga kännetecknas av att revisorn ger råd och rekommendationer i vissa situationer medan den oavsiktliga kommer till uttryck då det bolag som skall revideras anpassar sin redovisning så det skall underlätta för revisorn.

Ibland kan det självklara upplevas så självklart att det inte ges närmare eftertanke. Men ibland kan faktiskt det självklara reflekteras och undersökas och resultatet blir att det självklara faktiskt inte är lika självklart längre. Efter att denna uppsats utförts kan det fastställas att revisorns påverkan på organisationen beror på om företaget utger frivillig information utöver det som krävs enligt lag, kvaliteten på samarbetet mellan externrevisorn och ledningen och kommunikationen mellan externrevisorn och organisationen. Vidare är även revisorns besök på organisationen en faktor som förklarar revisorns påverkar.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

Då expertintervjuerna genomfördes med tre revisorer med flerårig erfarenhet inom revisionsområdet framkallades intresset av hur revisorns påverkan på den reviderade organisationen har förändrats över tiden. Har myndigheternas strängare regleringar gällande revision och revisorns förfarande bidragit till att revisorns påverkan på den reviderade organisationen minskat? Det skulle vara av intresse att göra en undersökning med flertalet revisorer med flerårig erfarenhet inom revisionsområdet och som arbetat på såväl stort som litet revisionsbolag.

Av intresse skulle även vara att undersöka vilken påverkan externrevisorn kan ha på kontrollern för att se hur beroendeställningen ser ut mellan parterna. Detta då det krävs ett nära sam-

arbete mellan externrevisor och kontrollern i likhet med vad som nämnts i uppsatsen gällande extern- och internrevisorns samarbete.

Vi har i vår undersökning visat vilken påverkan revisorn har utifrån organisationernas perspektiv. Vad som även skulle vara av intresse är att undersöka vilken påverkan revisorerna anser sig ha på den reviderade organisationen. Efter expertintervjuerna kan det konstateras att revisorerna ger råd i de sammanhang där de stöter på saker i den reviderade organisationen som de anser kan förbättras. Revisorerna uppgav även att de upplevde det som om råden efterföljs i de flesta sammanhangen. En undersökning snarlik denna men där man gör utfrågningarna på revisorerna skulle vara av intresse.

Referenslista

Andersson, P-O. (2007 nr 2). Revisorn som städare. *Balans*.

Andersson, Y., & Ehnevid, C. (2007). *Personliga möten – omistliga?* Institutionen för service management vid Campus Helsingborg. Lunds Universitet.

Antle, R., Gordon, E., Narayanamoorthy, G., & Zhou, L. (2006). The Joint determination of audit fees, non-audit fees, and abnormal accruals. *Springer Science, Business Media*.

Aronsson, S., & Eriksson, J. (2005). *Har storleken betydelse? – Skiljer sig förväntningarna på revisorn beroende på företagsstorlek, utbildningsnivå och val av revisionsnivå.* Institutionen för ekonomi. Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Axelsson, M., Broberg, P., & Schéle, C. (2005). *Nedskrivningar – för en rättvisande bild eller eget intresse?* Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Bakka, J., Fivelsdal, E., & Lindkvist, L. (2001). *Organisationsteori – struktur kultur processer.* Liber ekonomi. Malmö.

Beattie, V., Fearnley, S., & Brandt, R. (2001). *Behind closed doors – what company audit is really about.* Palgrave Macmillian. Great Britian.

Bengtsson, A., Gustavsson, A-M., Johnsson, C., & Thulin, L. (2006). *Sourcingprocessen – Ett äktenskap I nöd och lust?* Växjö universitet. Växjö.

Blank, V. (2006). *Kommunal revisionskostnad – Vad påverkar kostnaden för revisionen i Sveriges kommuner?* Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Bondza, B., Nilsson, T., & Nylander Johansson, A.-S. (2004). *Belöningsystem- Påverkar företagsspecifika egenskaper utformningen?* Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Bozinovska, E. (2006). *The influence of the code of corporate governance on the internal and external auditor*. Jönköping international business school. Jönköping University.

Broberg, P. (2006). *Vad förklarar variationer i frivillig information? En studie av årsredovisningar från företag noterade på stockholmsbörsen*. Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Bryan, S., & Lilien, S. (2004). Managed Disclosure and Pro Forma Earnings. *The CPA Journal*.

Chung, R., Firth, M., & Kim, J-B. (2003). Obtaining Value From an Audit. *Accounting and Business Search*.

Christensen, L., Engdahl, N., Grääs, C., & Haglund, L. (2001). *Marknadsundersökning – en handbok*. Studentlitteratur. Lund.

Danielsson, A-K. (2005). *Intervjuer av chefer om en ny ledarstil*. Institutionen för beteendevetenskap. Högskolan Kristianstad.

Darfelt, S., & Mendel, A. (2005). *Institutionellt ägande – ägaransvar eller ägarinflytande*. Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Deegan, C. (2002). The legitimising effect of a social and environmental disclosures – a theoretical foundation. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*.

Deegan, C., & Unerman, J. (2006). *Financial accounting theory*. European edition. New York.

Dorkhan, D., Nyström, C-H., & Ohlsson, M. (2007). *Revisionens betydelse i småföretag*. Ekonomihögskolan vid Lunds Universitet. Lund.

Dragicevic, M., & Negra, S. (2007). *Kaffe men inte kaka – Revisorns oberoende vid fristående rådgivning och speciellt vid apportuppdrag till revisorsklinter*. Ekonomihögskolan vid Lunds Universitet. Lund.

Eriksson, S. (2007 nr 1). "Är revisorrollen i balans?" *Balans*.

Far förlag. (2006). *Revision en praktisk beskrivning*. Kristianstad.

Gersne, Per. (2002). *Föder framgång framgång? – Självförtroendets inverkan på resultatet*. Malmö Högskola. Malmö.

Gross, J. A. (2006). Control Consciousness. *The Internal Auditor*.

Hansson, E. & Jakobic, M. (2005). *Outsourcing – alltid framgångsrikt?* Högskolan Kristianstad institutionen för ekonomi. Kristianstad.

Holmetun, M., & Johansson, R. (2002 nr 10). För vem finns revisorn till? Förväntningsgapet mellan revisorn och företagets intressenter. *Balans*.

Johansson, C., & Notelid, J. (2005). *Konflikten mellan revisorns dubbla roller – kan en revisor vara oberoende?* Luleå tekniska universitet. Luleå.

Johansson, S. (2006) *Självförtroende – en studie i hur lärare uppfattar och jobbar med elevers självförtroende*. Institutionen för utbildningsvetenskap. Linköpings universitet.

Karlsson, E., & Svensson, A. (2006). *Revisorns oberoende – tre olika perspektiv*. Internationella handelshögskolan vid högskolan i Jönköping. Jönköping

Larsson, J., Ohlsson, J., & Sandberg, J. (2003). *Hur hanteras avskrivningarna när verksamheter bolagiseras? – en studie om effekterna på självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen*. Institutionen för ekonomi. Högskolan Kristianstad.

Larsson, L-G. (2007 nr 5). Revisionskvalitet - vad driver och vad hotar? *Balans*.

Malmqvist, L., Olsson, C., & Persson, A. (2005). *Revisionens funktioner – vilka betydelser har de för intressenterna?* Högskolan Kristianstad institutionen för ekonomi. Kristianstad.

Månsson, L-M., & Törnqvist, M. (2004). *Tänkbara effekter av ett närmare samarbete mellan intern och extern revisor*. Handelshögskolan vid Göteborgs universitet institutionen för företagsekonomi. Göteborg.

Nilsson, J. (2006). *Revisorns ansvar vid rådgivning*. Ekonomihögskolan vid Lunds Universitet. Lund.

Oliverio, M. E. (2007). Promoting audit quality: U.K. financial reporting council discussion paper. *The CPA journal* 77.

Pentland, B. T. (2000). Will auditors take over the world? Program, technique and verification of everything. *Accounting, organizations and society* 25, 307-312.

Pettersson, S., & Simolin, M. (2007). *Nedskrivning av goodwill – Konst eller vetenskap?* Uppsala. Universitet institutionen för företagsekonomiska. Uppsala.

Pincus, K. V., Bernardi, A., & Ludwig, SE. (1999). Audit effectiveness versus audit efficiency: Are the two in conflict? *International journal of auditing* 3, 121-133.

Precht, E. (2007 nr 2). "Bra med fokus på kontroll". *Balans*.

Sarens, G., & De Beelde, I. (2006). The relationship between internal audit and senior management: A Qualitative analysis of expectations and perceptions. *International Journal of Auditing* 10, 219-241.

Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2007). *Research Methods for Business Students*. Prentice Hall. Spain.

Tagesson, T., Sjö Dahl, L., Collin, S-O., Olsson, H., & Svensson, J. (2006). *Does auditor rotation influence audit quality: The contested hypotheses tested on Swedish data*. Kristianstad university collage. Kristianstad.

Tedewall, R., & Wendt, L. (2005). *Ledarskap på distans – erfarenhet och upplevelser av hur distans påverkar ledarskap i en organisation*. Institutionen för beteendevetenskap. Kristianstad.

Vetekataraman, M. I., & Dasaratha, V. R. (2004). Clients' Expectations on Audit Judgments: A Note. *Behavioral Research in Accounting*.

Wallace, E. P. (2002). The influence of technology on auditing. *Pennsylvania CPA Journal* 72.

William, G. H. (2000). Total Assessment Audits in Iowa. *Resources, Conservation and Recycling*.

Årsredovisningslagen (1995:1554).

Österlund, E., & Österlund, R. (2007). *Förväntningar på revisorn – finns det förväntningsgap mellan revisor och klient i medelstora företag*. Fakulteten för ekonomi, kommunikation och IT. Karlstad.

www.di.se

<http://di.se/Avdelningar/DI/default.aspx?archive%3dyes%26amp;paperdate%3d2005\01\14%26amp;paperpagenr%3d4>'), (Hämtad: 20050907).

Bilagor

Bilaga 1

Hej!

Tror du att revisorn påverkar organisationen inom ramen för revision?

Vi är tre studenter som studerar sjunde terminen vid högskolan i Kristianstad och skriver under denna termin en kandidatuppsats med inriktning redovisning och revision. Vår kandidatuppsats skall behandla revisorns påverkan på den reviderade organisationen.

Efter att vi studerat aktuell litteratur inom området kan det konstateras att denna kunskapsinhämtning behöver relateras till praktiken för ytterligare bearbetning. Vi skulle därför vilja genomföra en telefonintervju med dig för möjlighet till ökad förståelse inom området och därigenom kunna genomföra vår kandidatuppsats. Intervjun beräknas till tio minuter. Nedan följer en sammanfattning av intervjuguiden. Observera att resultatet av intervjun kommer att behandlas konfidentiellt.

Har ni några frågor så kontakta någon av oss.

Tack på förhand

Linus Holmqvist, XXXX-XXXXXX, X@hotmail.com
Johanna Nilsson, XXXX-XXXXXX, X@hotmail.com
Lisette Rosengren, XXXX-XXXXXX, X@hotmail.com

Sammanfattning av intervjuguiden

Frågor som kommer att ställas vid telefonsamtalet är bland annat hur länge du arbetat som revisor, vilka råd och rekommendationer som du vanligtvis ger samt om du upplever att det reviderade bolaget beaktar och tillvaratar dina råd.

Bilaga 2

Intervjuguide

1. Hur många år har du arbetat som revisor?
2. Befinner sig företagen som du reviderar inom samma eller liknande branscher?
3. Om det vid revisionen framkommer att det reviderade företaget endast har sporadiska inventeringar av sitt lager, ger du då råd och påpekar vikten av grundliga inventeringar?
4. Om det vid revisionen framkommer att det reviderade företaget har dålig intern kontroll, ger du då råd och påpekar vikten av god intern kontroll?
5. Om det vid revisionen framkommer att det reviderade företaget har bristfälliga rutiner, ger du då råd och påpekar vikten av goda rutiner?
6. Om det vid revisionen framkommer att det är samma person lägger upp nya leverantörer som betalar ut pengarna, ger du då upplysningar om bedrägeririsken och upplyser att den minskar avsevärt om två olika personer utförde de olika arbetsuppgifterna.
7. Om det vid revisionen framkommer att det reviderade företaget har ringa ansvarsfördelning och en och samma person utföra stora delar av en process, upplyser du då dem om bedrägeririsken och risken för fel samt påpekar vikten av ansvarsfördelning?
8. Om det vid revisionen framkommer att arkiveringen inte sker på ett korrekt sätt, upplyser du då om vad lagen säger kring arkivering och föreslår förbättringsförslag?
9. Om det vid revisionen framkommer att företaget har dålig ordning på sina dokument vilket kan medföra onödigt dubbelarbete och felaktigheter, upplyser du då om vikten av ordning och reda samt föreslår förbättringsförslag?

10. Har du några förslag på andra tillfällen där det uppstått situationer där du gett råd om förbättringar?

11. På vilket sätt upplever du att det reviderade bolaget tillvaratar och beaktar dina råd?

12. På vilket sätt skiljer en stor organisation sig från en liten organisation gällande att tillvarata råd och rekommendationer från revisorn?

13. Vad anser du att begreppet påverkan är?

14. Hur tror du att en revisor kan påverka en organisation förutom att ge råd och rekommendationer?

15. På vilket sätt tror du att stämningen ändras vid ditt besök?

Bilaga 3

Till ekonomiansvarig inom organisationen.

Hej!

Tror du att revisorn påverkar organisationen inom ramen för revision?

Vi är tre studenter som studerar sjunde terminen vid högskolan i Kristianstad och skriver under denna termin en kandidatuppsats med inriktning redovisning och revision. Vår kandidatuppsats skall behandla revisorns påverkan på den reviderade organisationen. Syftet med vår uppsats är att försöka påvisa att revisorn har en påverkan på organisationen som revideras och på vilket sätt revisorn påverkar.

För vår undersöknings skull och för möjligheten att ge en så rättvisande bild av verkligheten som möjligt ber vi dig att fylla i en enkät. Att besvara enkäten tar cirka 10 minuter. Vi hoppas att Ni är villiga att avvara dessa minuter. Svaren kommer att behandlas konfidentiellt.

Om Ni vill delta i vår undersökning genom att besvara vår enkät så klicka på denna länk: <http://www.zoomerang.com/survey.zgi?p=WEB2272GDBPQ5Z>.
Senast fredagen den 29/10 vill vi ha svaren tillhanda.

Om Ni vill veta mer om vår studie så skriv eller ring gärna till oss. Önskas att ta del av resultatet skriv till någon av nedanstående mailadresser.

Tack på förhand!

Linus Holmqvist
XXXX-XXXXXX
X@hotmail.com

Johanna Nilsson
XXXX-XXXXXX
X@hotmail.com

Lisette Rosengren
XXXX-XXXXXX
X@hotmail.com

Bilaga 4**Enkät**

Vilken befattning inom organisationen har du som är respondent?

Svar: _____

Hur många anställda har er organisation?

Svar: _____

Hur stor var organisationens omsättning i miljoner kronor år 2006?

Svar: _____

Vilket resultat uppvisade er organisation före skatt år 2006?

Svar: _____

Hur många ägare har er organisation?

Svar: _____

Hur ofta besöker företagets ägare organisationen?

₀ Aldrig ₁ 1-10 ggr/år ₂ 11-20 ggr/år ₃ 21-30 ggr/år ₄ 31-40 ggr/år ₅ 41 ggr/år eller fler

Hur ofta har organisationens ägare kontakt med företagets anställda på annat sätt, exempelvis via telefon, e-mail, brevpост?

₀ Aldrig ₁ 1-10 ggr/år ₂ 11-20 ggr/år ₃ 21-30 ggr/år ₄ 31-40 ggr/år ₅ 41 ggr/år eller fler

Hur ofta besöker externrevisorn och ledningen varandra?

₀ Aldrig ₁ 1 gång/år ₂ 2 ggr/år ₃ 3 ggr/år ₄ 4 ggr/år ₅ 5 ggr/år eller fler

Hur ofta kommunicerar externrevisorn och ledningen på annat sätt, exempelvis via telefon, e-mail, brevpост?

₀ Aldrig ₁ 1-5 ggr/år ₂ 6-10 ggr/år ₃ 11-15 ggr/år ₄ 16 ggr/år eller fler

Lämnar organisationen frivillig information utöver det som krävs enligt lag, regleringar och god redovisningssed?

₁ Ja ₂ Nej

Vilken intressentgrupp anser ni vara av störst betydelse för organisationen? (Rangordna svarsalternativen från 1 till 7, där 1 är mest betydelsefull och 7 minst betydelsefull).

Ägare Stat/kommun Leverantörer Företagsledning/Styrelse
 Anställda Kunder Kreditgivare

Utformas frivillig information till den intressentgrupp som anses vara av störst betydelse för organisationen?

Ja Nej

Sker outsourcing gällande er redovisningsfunktion?

₁ Ja ₂ Nej

Har organisationen en internrevisor?

₁ Ja ₂ Nej

Hur ofta besöker organisationens extern- och internrevisor varandra?

₀ Aldrig ₁ 1 gång/år ₂ 2 ggr/år ₃ 3 ggr/år ₄ 4 ggr/år ₅ 5 ggr/år eller fler

Hur ofta kommunicerar organisationens intern- och externrevisor på annat sätt, exempelvis via telefon, e-mail, brevpost?

₀ Aldrig ₁ 1-5 ggr/år ₂ 6-10 ggr/år ₃ 11-15 ggr/år ₄ 16 ggr/år eller fler

Hur ofta besöker er externrevisor organisationen?

₀ Aldrig ₁ 1 gång/år ₂ 2 ggr/år ₃ 3 ggr/år ₄ 4 ggr/år ₅ 5 ggr/år eller fler

Hur ofta har organisationen kontakt med externrevisor på annat sätt, exempelvis telefon, e-mail, brevpost?

₀ Aldrig ₁ 1-5 ggr/år ₂ 6-10 ggr/år ₃ 11-15 ggr/år ₄ 16 ggr/år eller fler

Har organisationen ändrat den interna kontrollen utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen ändrat arkiveringen utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen ändrat sättet att inventera lager utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen ändrat personalens ansvarsfördelning utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen ändrat sättet att hantera obetalda fakturor utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen uppdaterat sitt redovisningssystem utifrån revisorns råd och rekommendationer under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Har organisationen tillämpat revisorns råd och rekommendationer gällande skatter under de senaste fyra åren?

Följer aldrig råden ₁ 1 ₂ 2 ₃ 3 ₄ 4 ₅ 5 Följer alltid råden
₀ Har inte fått något råd

Bilaga 5

Påminnelse . . .

För några dagar sedan fick Du ett e-mail från oss med information om vår undersökning angående revisorns påverkan på organisationen. Vi förstår att Du får många e-mail och brev med undersökningar, men hoppas att Du fortfarande vill delta. Därför skickar vi nu en påminnelse och önskar att Du tar dig tid att fylla i vår enkät. Bifogar här länken: <http://www.zoomerang.com/survey.zgi?p=WEB227365K4Z9D>

Har Du redan fyllt i enkäten ber vi om överseende med att vi besvarar Dig med den här påminnelsen.

Med Vänlig Hälsning

Linus Holmqvist, Johanna Nilsson och Lisette Rosengren